

Kommunernas socialtjänst k.f.

BUDGET 2024

EKONOMIPLAN 2025–2026

Förbundsstyrelsen § 143 3.10.2023
Förbundsstämman § 17 18.10.2023

Innehåll

1.	VERKSAMHETSPLAN	1
1.1.	Förbundsdirektörens översikt	1
1.2.	Sammanfattning	3
1.2.1.	Budgetram	3
1.2.2.	Verksamhetsförändringar	3
1.2.3.	Intern fördelning av fastighets- och bilkostnader	4
1.2.4.	Verksamhetsintäkter (29 371 Teur)	5
1.2.5.	Verksamhetskostnader (36 268 Teur)	5
1.2.6.	Landskapsandelar (4 280 Teur)	8
1.3.	Strategiska mål	9
1.3.1.	Grunden för verksamheten	9
1.3.2.	Strategiska mål	9
1.4.	Allmänna motiveringar	10
1.5.	Ekonomiska styrprinciper	11
2.	DRIFTSEKONOMI- OCH RESULTATRÄKNINGSDEL	12
2.1	Resultaträkning	12
2.2	Resultat per verksamhetsområde	13
2.3	Fördelning av kostnader per kommun	14
2.4	Detaljmotiveringar	16
2.4.1	Organisationsstöd	16
	Verksamhetsområde och verksamhetsidé	16
	Lägesanalys	16
	Målsättningar 2024	18
	Åtgärder för att nå uppställda mål	18
	Budgetförutsättningar	19
	Budgeterat resultat	20
2.4.2	Tidigt stöd för barn och familj	22
	Verksamhetsområde och verksamhetsidé	22
	Lägesanalys	23
	Målsättningar 2024	23
	Åtgärder för att nå uppställda mål	23
	Budgetförutsättningar	23
	Budgeterat resultat	24
	Nyckeltal	25

2.4.3	Barnskydd	26
	Verksamhetsområde och verksamhetsidé	26
	Målsättningar 2024	26
	Åtgärder för att nå uppställda mål	27
	Budgeterat resultat	27
	Nyckeltal	28
2.4.4	Vuxensocialarbete	29
	Verksamhetsområde och verksamhetsidé	29
	Målsättningar 2024	30
	Åtgärder för att nå uppställda mål	30
	Budgetförutsättningar	31
	Budgeterat resultat	32
	Nyckeltal	33
2.4.5	Funktionservice och sysselsättning	34
	Verksamhetsområde och verksamhetsidé	34
	Lägesanalys	35
	Målsättningar 2024	37
	Åtgärder för att nå uppställda mål	38
	Budgeterat resultat	40
	Nyckeltal	41
2.5	Personalförteckning	42
2.6	Planåren 2025–2026	49
2.6.1	Resultaträkning	49
2.6.2	Målsättningar 2025–2026	50
	Organisationsstöd	50
	Tidigt stöd	50
	Barnskydd	50
	Vuxensocialarbete	51
	Funktionservice och sysselsättning	51
3.	INVESTERINGS- OCH FINANSIERINGSDEL	53
3.1.	Investeringar	53
3.1.1.	Investeringar 2024	55
3.1.2.	Investeringar plan 2025	58
3.1.3.	Investeringar plan 2026	60
3.2.	Finansiering	62

1. VERKSAMHETSPLAN

1.1. Förbundsdirektörens översikt

Inför år 2024 kan jag konstatera att flertalet medlemskommuner är nöjda med KSTs verksamhet, men anser att kostnaderna är för höga. Socialvården på Åland har till vissa delar varit underutvecklad och klientantalet ökar på flera områden, varför det är omöjligt för KST att sänka kostnaderna totalt sett. Vi behöver ha resurser för att ge service till alla som har rätt till den. KST välkomnar den effektivitetsrevision som ska göras för att få underlag och stöd i arbetet att sänka kostnaderna per klient. För att inte bara skrapa på ytan föreslås att effektivitetsrevisionen sträcker sig över flera år. Styrelsen har fattat beslut om att inleda effektivitetsrevisionen med boendeservicen, sysselsättningen och organisationsstödet. Boendeservicen omfattar 30 procent av KST:s kostnader och är därför befogad att börja med, liksom sysselsättningen som också är en stor kostnadspost inom KST:s verksamhet. Flera kommuner framförde i sina budgetutlåtanden att organisationsstödet bör granskas och därmed ingår även det området i den första omgången.

Min förhoppning är att effektivitetsrevisionen även ska hjälpa oss i kommunikationen med medlemskommunerna. Fortfarande finns det kommuner som inte känner ägarskap för KST, vilket är ytterst problematiskt. En del kommuner anser att KST:s kostnader tar bort service från kommunernas egna kommuninvånare. Jag vill betona att KST serverar medlemskommunernas invånare och dessutom de kommuninvånare som är svagast i samhället. Kommunerna har fortsättningsvis ett direkt ansvar för att tillgodose sina invånares rätt till service, även om det är KST som verkställer den inom socialvården.

I diskussionen om KST:s kostnader vill jag också understryka att stävande av kostnaderna är ett långsiktigt arbete. KST inledde sin verksamhet år 2021 och budgetåret 2024 är blott vårt fjärde verksamhetsår. De insatser som görs idag inom till exempel tidigt stöd för barn och familj, ger effekt utifrån en tidsram på 15–20 år. Den situation som råder idag vad gäller behovet av service och antal klienter har byggts upp under en lång tid, långt före KST tog över ansvaret för landskapets socialvård.

KST verkar inom ett sakområde som regleras av över 50 lagar. Lagarna reglerar inte bara vad som ska göras utan också hur och inom vilken tidsram servicen ska utföras. KST:s verksamhet granskas kontinuerligt vilket är positivt, men granskningen ställer även krav på att allt utförs i enlighet med lagstiftningen. Även om KST har lyckats rekrytera personal är handläggningstiderna fortfarande för långa inom vissa områden trots kompetent och hårt arbetande personal. Samtliga serviceformer enligt nya socialvårdslagens målsättningar är inte heller på plats. Samtidigt som vi bevakar våra kostnader per klient och strävar efter effektivitet, måste vi säkerställa att all formalia är på plats och att vi uppfyller lagens krav.

Även om samordningen av socialvården har underlättat för andra myndigheter på Åland att ha en samarbetspart inom detta område, märker vi att vi behöver bli ännu bättre på att samarbeta. Våra klienter är ofta i behov av stöd och service även från till exempel hälso- och sjukvården, äldreomsorgen, utbildningssektorn samt arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten.

Ett samarbetsområde som kommande år behöver prioriteras är klienter/patienter inom psykiatrin. För att individen ska få rätt insatser som gör skillnad krävs ofta ett samarbete mellan olika yrkesgrupper såsom psykologer, arbetsterapeuter, fysioterapeuter och socialarbetare. Precis som den förnyade socialvårdslagen eftersträvar bör vi i större utsträckning utgå från de individuella behoven och skapa funktionella helheter, inte pussla ihop stödet utifrån våra myndighetsgränser.

Katarina Dahlman
Förbundsdirektör

1.2. Sammanfattning

1.2.1. Budgettram

Enligt styrelsens beslut § 104 per 4.7.2022 fastslogs en budgettram för 2024 om 36 268 Teur i verksamhetskostnader.

1.2.2. Verksamhetsförändringar

Inom vuxensocialarbetet planeras uppstart av en ny verksamhetsenhet inom socialvårdens sociala rehabilitering. Till verksamheten behövs två heltidsanställda socialhandledare. Rehabiliteringen ges i verkstadsform/dagverksamhet (liten grupp bestående av 10–12 personer). Målgruppen består av långtidsarbetslösa, personer i socialt utanförskap och ”vuxna hemmasittare”. Verksamheten är avsedd för vuxna personer i åldern 18–65 (med fokusområde 30+) utanför studie- och arbetslivet och som behöver speciellt stöd före studier, arbetsliv eller andra sysselsättningstjänster. Verksamheten ska erbjudas som ett komplement till övriga socialvårdstjänster/tjänster inom social rehabilitering, så som t.ex. stödperson, stödboende, hemservice och boendestöd, intensifierat individuellt stöd, metodhandledning, kontakt med Beroendemottagningen och/eller psykiatrin samt övriga rehabiliteringstjänster (t.ex. via FPA). Projektunderstöd kommer att ansökas om från ESF i oktober.

Inom social rehabilitering föreslås att en ny tjänst som socialhandledare inrättas. Insatsen ska komplettera det övriga vuxensocialarbetet genom att kunna ge mer intensifierat stöd på fältet, utföra praktiskt klientarbete, hembesök, ledsagning, handledning och rådgivning med syfte att stärka den sociala funktionsförmågan, öka delaktighet och främja aktivering och sysselsättning, delta i utvecklandet av vuxensocialarbetets sociala rehabilitering, delta i bedömningar av servicebehov, vid behov fatta beslut om socialvårdstjänster etc. Socialhandledaren ingår i vuxensocialarbetets team och blir en förstärkande länk i nära samarbete med Beroendemottagningen, ÅHS, AMS och KST:s boendestöd. Socialhandledaren stödjer även de klienter som beviljats plats i träningslägenhet.

Verksamhetsområdet vuxensocialarbete avser hyra två lägenheter för att starta upp boendeservice i form av träningslägenheter, med målsättningen att stödja och möjliggöra övergång till självständigt boende med eller utan fortsatta stödinsatser. Träningslägenhet kan erbjudas till vuxna med varierande bakgrund och behov av psykosocialt stöd, insatsen kan t.ex. erbjudas klienter inom barnskyddets eftervård, vid övergång från anstalt (fängelse, behandlingshem), tidigare hemlöshet, kriminalitet eller missbruk. För att kunna bo i stödlägenhet behöver man vara tillräckligt självständig för att klara sig själv utan daglig tillsyn. Personal finns tillgänglig under dagtid. Stödboendet genomförs med beviljande av befintliga och kompletterande insatser inom KST, så som boendestöd, stödperson, metodhandledning, missbrukarvård, hemservice, deltagande i den nya dagverksamheten etc. Syftet är att klienten ska få en tillräcklig helhetsservice för att därefter möjliggöra övergång till självständigt eget boende.

I budgeten 2024 utökas personalstyrkan med 2 heltidsanställda metodhandledare. Regelbunden metodhandledning vid enheter för boende och daglig sysselsättning är en nödvändighet, då den behörighetsgivande utbildningen inte innehåller tillräckligt för att verksamheten ska kunna ge det stöd som lagen förutsätter. I dagsläget har KST två anställda metodhandledare och köper metodhandledning till två enheter. Behovet av metodhandledning har ökat i och med de nya verksamheterna på KST ESB Lagunen och Mariegatan. Senare kommer också Fixtjänsts personalgrupp att behöva metodhandledning.

Från och med 2023 kan även metodhandledning beviljas som en insats inom social rehabilitering. Kön från verksamhetsområdena är ca 50 klienter. Det finns därför behov av flera metodhandledare. Av de

50 klienter som finns i kö är den största klientgruppen inom NPF och/eller psykisk ohälsa. Att insatsen ofta blir relativt lång beror på den tid det tar att skapa tillit och en fungerande samarbetsallians.

Mariegatans boende startade igång i början av 2023 och den ursprungliga planen var att överföra Svedgränds personal till Mariegatan och erbjuda klienterna boendeplats på andra boenden inom KST. I dagsläget är Svedgränds verksamhet fortfarande igång med fyra av fem tillfälliga boendeplatser tillsatta. Trycket på boendeplatserna har ökat och boendekön har vuxit. För 2023 budgeterades personalkostnader för Svedgränd för en månad och för Mariegatan för 11 månader samt övriga kostnader i enlighet med antagandet om att Svedgränd skulle stängas och Mariegatan startas upp i januari. I budgeten 2024 har medel upptagits för hela året för både Svedgränd och Mariegatan. Planeringen av en ny verksamhet på Svedgränd pågår, där den befintliga byggnaden rivs och en nybyggnation genomförs. Den tillfälliga verksamheten vid Svedgränd ska avvecklas och klienterna flyttas till andra boenden, där anslaget för Svedgränd förväntas täcka kostnaden för dessa boendeplatser.

Under 2024 utökas KST ESB Lagunen med två platser, vilket föranleder en personalutökning.

Det finns en klientgrupp med psykisk ohälsa som idag står utan lämplig boendeservice. Vissa klienter har en boendelösning som inte är optimal både ur ett innehållsmässigt och ekonomiskt perspektiv. Andra klienter bor hemma och den situationen är ohållbar. Under 2024 avser KST utveckla boendeservicen för dessa klienter med syfte att rehabilitera och träna klienterna till självständigt boende i trygg hemmiljö.

Under 2023 startades en ny enhet för daglig verksamhet inom specialomsorgen i en hyreslokal på Strandgatan. Till följd av detta kunde man hantera det ökade antalet klienter, flera enheter kunde slås samman i en enda fastighet och hyreskontrakten för verksamheterna på Hamngatan och Askuddsvägen sägas upp. Även Kyrkvägens verksamhet kunde stängas och en mäklare har under hösten 2023 fått i uppdrag att göra en värdering av fastigheten. Styrelsen tar sedan ställning till en eventuell försäljning. För 2024 budgeteras för verksamhet på Strandgatan, medan budgeten för 2023 utgick från verksamhet på Hamngatan, Askuddsvägen och Kyrkvägen med en utökad personalresurs om två vårdare på 100 % från och med september.

Kostnaderna förknippade med ovanstående verksamheter redovisas i avsnittet 1.2.5 nedan.

1.2.3. Intern fördelning av fastighets- och bilkostnader

Intäkter och kostnader för fastigheter och bilar ligger under verksamhetsområdet organisationsstöd. Från och med 2023 har nettot av dessa poster fördelats ut på alla verksamhetsområden som interna hyreskostnader.

I budgeten för 2024 utgör fastighetskostnaderna 1,8 Meur eller 51 % av organisationsstödet verksamhetskostnader, varav 81 Teur fördelas till organisationsstödet. I budgeten 2023 var motsvarande siffror 1,5 Meur, 43 % respektive 76 Teur.

- Nettot för en fastighet för en specifik verksamhet, exempelvis Blåbärsstigen och Tallbacken, fördelas direkt till den aktuella verksamheten.
- Nyfahlers fördelas enligt antal personer på respektive verksamhetsområde.
- Nygatan fördelas till organisationsstödet.
- Hyror för lokaler i medlemskommunerna fördelas jämnt mellan Tidigt stöd, Barnskydd, Vuxensocialarbete samt Funktionsservice och sysselsättning.

- Gemensamma fastighetskostnader fördelas mellan boende- och daglig verksamhet enligt antal ägda fastigheter.
- Budgeten görs inte per bil, så kostnaderna fördelas enligt antal bilar per verksamhet. Gemensamma bilkostnader delas jämnt mellan användarna.
- Större delen av utfallet bokförs per bil och fördelas på den verksamhet som använder bilen. Utfallet för gemensamma bilar fördelas jämnt mellan användarna.

1.2.4. Verksamhetsintäkter (29 371 Teur)

Förbundets verksamhetsintäkter utgörs huvudsakligen av medlemskommunernas andelar (30 596 Teur) som räknas fram med stöd av grundavtalet. Utöver dessa finns bland annat avgifts- och hyresintäkter. Budgeterade kommunandelar för 2024 är 2 812 Teur högre än budget 2023. Budgeterade understöd och bidrag är 280 Teur högre än budget 2023, vilket förklaras av budgeterade bidrag för utbildningskostnader samt projektunderstöd från ESF avseende dagverksamhet inom social rehabilitering inom vuxensocialarbetet. Övriga budgeterade intäktsposter för 2024 är förhållandevis små och/eller ligger nära budget 2023.

1.2.5. Verksamhetskostnader (36 268 Teur)

Budgetförändringar verksamhetskostnader (Teur)	Personal	Köptjänster	Material	Understöd	Hyror	Övrigt	Totalt
Extra resurs inom ekonomi	59						59
Systemansvarig Abilita socialvård	70						70
Socialhandledare Tallbacken 20 %	13						13
Social rehabilitering inom vuxensocialarbetet	54	-48	1				7
Social rehabilitering, dagverksamhet	113	22	28		27		190
Social rehabilitering, stödboende		55	11		18		84
Metodhandledning	111						111
Socialhandledare funktionservice	54						54
Personlig assistans	178	-69	-8				102
KST ESB Lagunen	232	-28	-4		10		210
Justering/korrigering grundbemanning Solkulla	44						44
Justering/korrigering vårdare hemmadagar	79						79
Svedgränd/Mariegatan	431	23	31		9		494
Arbetscoach Fixtjänst 20 %	9						9
Färdtjänst		397				0	397
Stöd för rörligheten		15					15
Hemservice inom funktionservice (ej serviceboende HSL)		207					207
Serviceboende enligt handikappservicelagen		491		15			506
Strandgatan/Hamngatan/Askuddsvägen/Kyrkvägen	194	-6	-22		26	0	192
Övriga förändringar	346	-34	23	-36	69	2	370
Totalt	1 988	1 025	60	-21	159	2	3 212

Personalkostnader

Personalkostnaderna (20 750 Teur) utgör 57 % av förbundets budgeterade verksamhetskostnader. I personalkostnaderna ingår såväl utbetalningar till förbundets personal som övriga utbetalningar som utgör skattepliktig inkomst hos mottagarna. Till de senare nämnda hör närstående- och familjevårdare, stödpersoner och -familjer samt förtroendevalda. Personalkostnaderna är 1 988 Teur högre i budget 2024 jämfört med budget 2023. Detta förklaras främst av nya och utökade verksamheter (social

rehabilitering inom vuxensocialarbetet, flera platser på KST ESB Lagunen, daglig verksamhet på Strandgatan), nya ordinarie/tillfälliga tjänster samt avtalsenliga löneökningar. De största personalkostnadsförändringarna specificeras i ovanstående tabell.

Nedanstående tabell specificerar personalökningarna i budgeten för 2024. En komplett personalförteckning återfinns i avsnitt 2.5. Motiveringar till utökningarna finns nedan och/eller i avsnitten för respektive verksamhetsområde.

Ökning av budgeterade tjänster		Heltid	Personer
Organisationsstöd			
Extra resurs inom ekonomi		1,00	1
Alla verksamhetsområden			
Systemansvarig Abilita socialvård		1,00	1
Barnskydd			
Socialhandledare	Tallbacken	0,20	1
Vuxensocialarbete			
Socialhandledare	Social rehabilitering	1,00	1
Socialhandledare, förman	Social rehabilitering, dagverksamhet	1,00	1
Socialhandledare	Social rehabilitering, dagverksamhet	1,00	1
Funktionservice och sysselsättning			
Socialhandledare	Administration	1,00	1
Metodhandledare	Administration	2,00	2
Föreståndare	Svedgränd	0,75	1
Vårdare	Svedgränd	7,00	8
Vårdare	Solkulla (korr grundbemanning)	0,75	1
Vårdare	KST ESB Lagunen	2,60	3
Jobbcoach	Sysselsättning (Fixtjänst)	0,20	0
Personlig assistent	Uppskattat behov av resurs	2,05	*
Daglig verksamhet	Resurs för daglig verksamhet i hemmet	1,75	*
Totalt		23,30	22

* Uppskattat behov av total resurs, görs inte utifrån ett visst antal anställda

Inom personlig assistans sker en förskjutning från köp av tjänster till personalkostnader, då KST förväntas ta över arbetsgivarskapet från klienter. Därutöver finns ett utökat behov av personlig assistans, vilket ger en nettokostnadsökning om 102 Teur för 2024. Lönekostnadsbudgeten för personlig assistans görs upp utifrån det uppskattade totala behovet av assistans och inte baserat på ett visst antal anställda. I budget 2024 har den totala resursen för personlig assistans utökats med motsvarande 205 % av heltid jämfört med budget 2023.

Till budget 2023 ökades personalen inom daglig verksamhet inom specialomsorgen med två vårdare om 100 % från september, då man under 2022 hade fått sex nya klienter och hade en prognos på ytterligare 6–7 klienter till hösten 2023. Detta innebar ett årsverke om 0,7 i budgeten 2023. För 2024 budgeteras dessa vårdare för hela året med placering på Strandgatan.

Vid budgeteringen för 2023 misstogs ett anslag om en årsarbetare på Solkulla i budget 2022 för behov av extra personal/vikarier och anslaget ströks. I budget 2024 har personalresurserna korrigerats så att personalstyrkan kommer tillbaka till 2022 års nivå, då 4,5 vårdare behövs i grundbemanningen. Behovet av avlastning är stort och många barn och unga har svåra funktionsnedsättningar och behöver omfattande service. För närvarande finns en kö till Solkulla.

Löneanslaget för vårdare vid hemmadagar ströks i budgeten för 2023 och en del av anslaget bakades in i anslaget för vikarier. Detta visade sig vara en miss, då några boenden har ett konstant behov av bemanning under dagtid och därvid har anställda vårdare specifikt för detta. För att försöka klara budget 2023 har föreståndarna sett sig tvungna att utföra vårdaruppgifter, vilket har lett till överbelastning. I budgeten för 2024 har detta korrigerats.

Avtalsenliga lönehöjningar har budgeterats enligt:

- en central justeringspott om 0,4 % från 1.2.2024
- en allmän justering om 2,27 % från 1.6.2024
- en lokal justeringspott om 1,33 % från 1.6.2024

Köp av tjänster

Köp av tjänster (11 704 Teur) utgör 32 % av budgetens verksamhetskostnader. Större poster inom detta kostnadsslag är ej egenproducerat boende/institutionsvård, färdtjänst, hemservice och personlig assistans. Budget 2024 är 1 025 Teur högre än budget 2023. De största förändringarna i posten köp av tjänster specificeras i tabellen överst i detta avsnitt.

Anslaget för färdtjänst har utökats med 397 Teur, då klientantalet ökar och klienterna nyttjar servicen mer än under tidigare år (en återhämtning efter pandemin). Därtill bedöms ändringen av kollektivtrafikens taxa, som innebär att självriskan för färdtjänsten är 2,50 euro per enkelresa oberoende av resans längd, ha medfört ökade kostnader. Kostnaderna för färdtjänst uppgick till 1 471 Teur 2021 och 1 943 Teur 2022. Budget 2023 uppgår till 1 720 Teur och budget 2024 till 2 117 Teur. Antalet servicetagare var 680 per 31.12.2021 och 698 per 31.12.2022.

Boende i enlighet med handikappservicelagen är en serviceform som ska beviljas i enlighet med behov om personen uppfyller kriterierna för svår funktionsnedsättning. Dessa klienter blir fler och blir i kontinuerligt behov av mer omfattande service. Servicen kan verkställas med en eller flera olika insatser som exempelvis hemservice, personlig assistans, närståendevård och stödtjänster. Antalet klienter uppgår till cirka 25. Anslaget för 2024 har ökats med 491 Teur jämfört med budget 2023.

Anslaget för hemservice inom verksamhetsområdet funktionservice och sysselsättning har ökat med 207 Teur (utöver anslaget för boende enligt handikappservicelagen) till följd av ett ökat behov och klientantal (främst minderåriga).

Inom personlig assistans sker en förskjutning från köp av tjänster till personalkostnader, då KST förväntas ta över arbetsgivarskapet från klienter. Därutöver finns ett utökat behov av personlig assistans, vilket ger en nettokostnadsökning om 102 Teur för 2024.

Barnskyddets anslag för institutionsvård och eftervård 2024 har beräknats på individnivå enligt idag kända placeringar och minskar med 118 Teur jämfört med budget 2023.

Kostnaderna för köp av tjänster avseende ej eget producerat boende har beräknats på individnivå enligt idag kända faktorer. Anslaget för effektiviserat serviceboende (ESB) minskar med 259 Teur jämfört med 2023 medan kostnaderna för institutionsvård ökar med 106 Teur och boende psykisk ohälsa ökar med 299 Teur och köpta tjänster för boende specialomsorg minskar med 8 Teur.

Anslaget för köp av tjänster avseende avlastning närståendevård har minskat med 100 Teur jämfört med budget 2023 till följd av att man kan erbjuda dessa tjänster på KST ESB Lagunen.

Övriga poster

Övriga poster inom verksamhetskostnaderna (3 814 Teur) utgör bland annat material, förnödenheter och varor samt understöd och hyreskostnader. Dessa poster har ökat med 199 Teur från budget 2023 till budget 2024. De största förändringarna är ökade hyreskostnader om totalt 159 Teur. Dessa är i stort sett hänförliga de nya verksamheterna inom social rehabilitering och Strandgatans dagverksamhet samt uppskattade hyreshöjningar.

1.2.6. Landskapsandelar (4 280 Teur)

Landskapsandelar budgeteras enligt den prognos som lämnats av Ålands landkapsregering. Denna är 188 Teur högre än budget 2023.

1.3. Strategiska mål

1.3.1. Grunden för verksamheten

Kommunalförbundets verksamhet omfattar all den socialvård som enligt lag ankommer kommunerna i enlighet med 1 § LL om kommunalt samordnad socialtjänst (ÅFS 2016:2) och utgör ett för landskapet Åland gemensamt socialvårdsområde i enlighet med 3 § 1 mom nämnda lag.

I enlighet med grundavtalet ska förbundet främja invånarnas hälsa och välfärd och säkerställa att de socialvårdstjänster som var och en har rätt till finns att tillgå för samtliga invånare i socialvårdsområdet. Främjandet av invånarnas hälsa och välfärd och verkställandet av kommunalförbundets verksamhet sker i samarbete med kommuner och andra myndigheter. Vidare ska verksamheten sträva efter en likvärdig service i alla medlemskommuner, en effektiv användning av resurserna, en samlad kompetens och hög specialisering inom personalen, en hög integritet, en stark anonymitet och ett gott rättsskydd.

Det grundläggande uppdraget för socialvården är att upprätthålla individers funktionsförmåga så att alla har möjlighet att fungera som fullvärdiga medlemmar i samhället.

1.3.2. Strategiska mål

Förbundet ser att det finns fyra grundläggande värden som fungerar som avgörande stöd i förverkligandet av hur uppdraget att upprätthålla individers funktionsförmåga utförs. De strategier, policy, riktlinjer och rutiner som antas inom förbundet ska ta avstamp i dessa värden. Verksamhetsområdena ska inom sina uppdrag bryta ner värdena i mer konkreta handlingar och beteenden.

Kompetens

Kompetensen är en del av förbundets arbetstagarperspektiv. Det är avgörande för verksamheten att vi kan knyta till oss behörig personal och fortlöpande fortbilda för att upprätthålla kunskaper och få nya färdigheter. Förbundet är också en kunskapsgenererande verksamhet, klientarbetet ska fungera som underlag för alla myndigheters förebyggande arbete inom det sociala området.

Smidighet

Smidighet ska förstås både från arbetsgivar- och klientperspektiv. Vårt uppdrag är att underlätta processer och system, så att processerna underlättar sakkunnigarbetet inom förbundet. Den här ansatsen om smidighet underlättar också för klienterna, fungerande interna system och en klar rollfördelning bidrar positivt till klientrelationerna. En smidig samverkan mellan de myndigheter som arbetar för en och samma individs funktionsförmåga är också prioriterad.

Trygghet

Trygghet är en del av upprätthållandet av individers funktionsförmåga. Dels ska samhället ha ett grundläggande förtroende för organisationen. Den centrala tanken är att alla någon gång i livet kan komma att vara beroende av utomstående hjälp, tröskeln för att ta kontakt ska också vara låg. Dels ska klienten som individ uppleva att beviljade insatser stärker den egna funktionsförmågan.

Förebyggande

Den nya socialvårdslagen ställer högre krav på det förebyggande arbetet inom socialvården. Syftet är att undvika mänskligt lidande och kostsamma åtgärder i ett senare skede. Inom KST har verksamhetsområdet Tidigt stöd för barn och familj en tydlig roll i det förebyggande arbetet.

1.4. Allmänna motiveringar

Socialarbete är sådan ledning, rådgivning och utredning av sociala problem som handhas av yrkesutbildad personal inom socialvården samt andra stödåtgärder som upprätthåller och främjar individen och familjens trygghet och förmåga att komma tillrätta samt samfunds funktionsförmåga.

Enligt socialvårdslagen som trädde i kraft 1.1.2021 (ÅFS 2020:12) ska välfärden bland annat främjas av rådgivning och handledning och strukturellt socialt arbete. Det strukturella sociala arbetet innebär produktion av information, målinriktade åtgärder samt införlivande av sakkunskapen inom socialvården i annan offentlig verksamhet. De kommunala myndigheterna ska i samarbete med landskapsmyndigheterna ge akt på och främja välfärden hos personer som behöver särskilt stöd samt avhjälpa missförhållanden och förebygga uppkomsten av dem och stödja barn och unga genom att avhjälpa missförhållanden i uppväxtförhållandena och förebygga uppkomsten av missförhållanden.

Socialvårdslagen definierar dels stödbehoven¹ och dels den socialservice som är tänkt att kunna möta stödbehoven: socialt arbete; social handledning; social rehabilitering; familjearbete, hemservice, hemvård; boendeservice; service på en institution; service som stöder rörlighet; alkohol- och drogarbete; förbyggande av psykisk ohälsa; rådgivning i uppfostrings- och familjefrågor; övervakning av umgänge mellan barn och förälder; ledighet för personer som vårdar en anhörig eller närstående; verksamhet i sysselsättningssyfte för personer med funktionsnedsättning; arbetsverksamhet för personer med funktionsnedsättning samt annan socialservice som är nödvändig för klientens välfärd och som tillgodoser de definierade stödbehoven.

¹ Socialservice ska ordnas 1) som stöd för att klara av det dagliga livet, 2) till följd av stödbehov med anknytning till boende, 3) till följd av behov av ekonomiskt stöd, 4) för att förhindra marginalisering och främja delaktighet, 5) till följd av stödbehov på grund av närstående- och familjevåld samt annat våld eller annan illabehandling, 6) till följd av stödbehov i anslutning till akuta krissituationer, 7) för att stödja en balanserad utveckling och välfärd hos barn, 8) till följd av stödbehov på grund av missbruk av berusningsmedel, psykisk ohälsa, annan sjukdom, skada eller åldrande, 9) till följd av stödbehov med anknytning till fysisk, psykisk, social eller kognitiv funktionsförmåga, 10) för att stödja anhöriga och närstående till personer som behöver stöd.

1.5. Ekonomiska styrprinciper

I budgeten godkänner förbundsstämman anslaget för KST för totala intäkter och kostnader, förbundets investeringar samt övergripande målsättningar för verksamheten.

Efter att budgeten antagits godkänner förbundsstyrelsen dispositionsplaner för varje verksamhetsområde som bygger på budgeten. I samband med godkännande av dispositionsplanerna fastställs vem som godkänner verifikat och ansvarar för delanslagen inom verksamhetsområdena. Förbundsstyrelsen kan under året ändra dispositionsplan inom enskilt verksamhetsområde om behov av omfördelning av medel uppstår. Eventuella ändringar av verksamhetsområdets målsättningar ska dock alltid godkännas av förbundsstämman.

Ändringar i budgeten, som innebär att det totala anslaget för samtliga verksamhetsområden (på nettonivå exklusive kommunandelar) påverkas eller att övergripande målsättningar ändras, ska beredas inför förbundsstämman så att stämman hinner behandla ändringsförslagen under budgetåret.

Efter utgången av budgetåret är det endast i undantagsfall möjligt att göra ändringar i budgeten. När bokslutet är undertecknat kan förslag om ändringar i budgeten inte längre ges till förbundsstämman.

I enlighet med grundavtalet ska kommunalförbundet ha en periodiserad uppföljning av ekonomin och verksamheten. Förbundsstyrelsen ska 2–3 gånger per år ge medlemskommunerna en rapport om hur verksamheten och ekonomin utfallit, inkluderat en helårsprognos.

Förbundsstyrelsen kan fatta beslut om betalningar som är obligatoriska för kommunalförbundet och som ska betalas i brådskande ordning, trots att det saknas tillgängliga anslag för ändamålet. Förbundsstyrelsen ska då utan dröjsmål ge stämman ett förslag om att anslag ska beviljas eller anslaget höjas.

I syfte att öka den ömsesidiga insynen och förståelsen för det ekonomiska och verksamhetsmässiga förutsättningarna inbjuder KST primärkommunerna till ett seminarium under våren. Eventuella ramförändringar bör aviseras i samband med detta budget- och verksamhetsseminarium.

2. DRIFTSEKONOMI- OCH RESULTATRÄKNINGSDEL

2.1 Resultaträkning

Resultaträkning	Bokslut	Budget	Budget
Belopp i 1 000 euro	2022	2023	2024
Verksamhetsintäkter			
Ersättningar från kommuner	26 658	27 785	30 596
Övriga försäljningsintäkter	126	102	50
Avgiftsintäkter	794	820	913
Understöd och bidrag	310	310	590
Övriga verksamhetsintäkter	372	354	404
Verksamhetsintäkter totalt	28 260	29 371	32 553
Verksamhetskostnader			
Löner och arvoden	-13 483	-15 544	-17 319
Lönebikostnader	-2 873	-3 217	-3 431
Köp av tjänster	-12 065	-10 679	-11 704
Material, förnödenheter och varor	-701	-877	-937
Understöd	-1 445	-1 656	-1 635
Hyreskostnader	-702	-1 059	-1 218
Övriga verksamhetskostnader	-20	-23	-25
Verksamhetskostnader totalt	-31 288	-33 056	-36 268
Verksamhetsbidrag	-3 029	-3 685	-3 715
Landskapsandelar	3 320	4 092	4 280
Finansiella intäkter och kostnader	-33	-38	-84
Årsbidrag	258	369	481
Avskrivningar enligt plan	-268	-379	-491
Räkenskapsperiodens resultat	-10	-10	-10
Förändring i avskrivningsdifferens	10	10	10
Räkenskapsperiodens över-/underskott	0	0	0

2.2 Resultat per verksamhetsområde

Resultaträkning	Bokslut	Budget	Budget
Belopp i 1 000 euro	2022	2023	2024
Organisationsstöd			
Verksamhetsintäkter	279	336	392
Verksamhetskostnader	-2 724	-3 196	-3 588
Verksamhetsbidrag	-2 445	-2 860	-3 197
Interna hyresintäkter	0	1 234	1 589
Interna hyreskostnader	0	-76	-81
Netto	-2 445	-1 626	-1 608
Tidigt stöd för barn och familj			
Verksamhetsintäkter	5	4	25
Verksamhetskostnader	-1 534	-2 023	-2 123
Verksamhetsbidrag	-1 528	-2 019	-2 099
Interna hyreskostnader	0	-144	-186
Netto	-1 528	-2 163	-2 284
Barnskydd			
Verksamhetsintäkter	435	390	409
Verksamhetskostnader	-3 366	-3 557	-3 539
Verksamhetsbidrag	-2 930	-3 167	-3 131
Interna hyreskostnader	0	-157	-169
Netto	-2 930	-3 324	-3 299
Vuxensocialarbete			
Verksamhetsintäkter	202	138	335
Verksamhetskostnader	-2 237	-2 509	-2 777
Verksamhetsbidrag	-2 035	-2 371	-2 442
Interna hyreskostnader	0	-85	-139
Netto	-2 035	-2 456	-2 581
Funktionsservice och sysselsättning			
Verksamhetsintäkter	681	718	796
Verksamhetskostnader	-21 429	-21 771	-24 240
Verksamhetsbidrag	-20 748	-21 053	-23 444
Interna hyreskostnader	0	-772	-1 015
Netto	-20 748	-21 825	-24 458

2.3 Fördelning av kostnader per kommun

Enligt grundavtalet ska kommunalförbundets verksamhet finansieras av kommunerna gemensamt. Kommunalförbundets kostnader beräknas som summan av verksamhetsbidrag, avskrivningar, finansiella kostnader och extraordinära poster. Från kostnader dras landskapsandelarna som utbetalas till förbundet enligt Landskapslag (ÅFS 2017:120) om landskapsandelar till kommunerna. Den resulterande summan utgör förbundets nettodriftskostnad.

Förbundets nettodriftskostnad fördelas mellan medlemskommunerna i två lika stora delar:

- Förbundets halva nettodriftskostnad fördelas enligt varje kommuns andel av totala antalet invånare per 31.12 före räkenskapsåret.
- Förbundets halva nettodriftskostnad fördelas enligt varje kommuns andel av den totala skattekraften.

Med kommunens skattekraft avses den uträknade beskattningsbara inkomsten i kommunen. Den beskattningsbara inkomsten beräknas genom att kommunens skatteinkomster från förvärvsinkomst- och samfundsbeskattningen divideras med en inkomstskattesats. Kommunens skatteinkomster från förvärvsinkomstbeskattningen divideras med kommunens inkomstskattesats, medan kommunens skatteinkomster från samfundsbeskattningen divideras med den genomsnittliga inkomstskattesatsen för kommunerna i landskapet. Summan av dessa utgör kommunens skattekraft. Vid beräkningen beaktas inkomsterna från förvärvsinkomst- och samfundsbeskattningen sådana de redovisas då beskattningen för året är slutförd.

Kommunernas samfundsskatteintäkter kommer att minska från och med 2023 till följd av den så kallade Sote-reformen. Det är oklart om detta påverkar de enskilda kommunernas relativa andel av medlemskommunernas totala skattekraft.

I bokslutet ska alltid kommunernas betalningsandelar motsvara förbundets nettodriftskostnad.

Uppgifterna för skattekraft och antal invånare nedan baserar sig på 2021 års uppgifter och kommer att uppdateras med motsvarande uppgifter för 2022 då dessa har fastställts. Till bokslutet 2024 kommer 2023 års uppgifter att användas.

Kommun	Skattekraft 2021	Andel %	Fördelning 50 %	Invånare 31.12.2021	Andel %	Fördelning 50 %	Fördelning Totalt
Brändö	13 708 475	2,05 %	313 923,13	449	1,48 %	226 366,75	540 290
Eckerö	17 481 183	2,62 %	400 317,90	933	3,07 %	470 379,02	870 697
Finström	48 964 913	7,33 %	1 121 293,14	2 638	8,69 %	1 329 967,70	2 451 261
Föglö	10 130 216	1,52 %	231 981,26	501	1,65 %	252 582,95	484 564
Geta	6 544 116	0,98 %	149 859,80	505	1,66 %	254 599,58	404 459
Hammarland	26 732 293	4,00 %	612 167,67	1 619	5,34 %	816 231,12	1 428 399
Jomala	119 414 514	17,88 %	2 734 584,14	5 512	18,17 %	2 778 916,59	5 513 501
Kumlinge	5 994 478	0,90 %	137 273,14	313	1,03 %	157 801,32	295 074
Kökar	4 180 934	0,63 %	95 743,10	224	0,74 %	112 931,30	208 674
Lemland	42 642 339	6,38 %	976 506,63	2 135	7,04 %	1 076 376,43	2 052 883
Lumparland	7 706 721	1,15 %	176 483,38	376	1,24 %	189 563,25	366 047
Mariehamn	297 543 813	44,54 %	6 813 732,83	11 742	38,70 %	5 919 818,31	12 733 551
Saltvik	39 112 488	5,85 %	895 673,27	1 810	5,96 %	912 525,22	1 808 198
Sottunga	2 072 455	0,31 %	47 459,08	105	0,35 %	52 936,55	100 396
Sund	18 633 880	2,79 %	426 714,58	1 019	3,36 %	513 736,57	940 451
Vårdö	7 181 008	1,07 %	164 444,59	463	1,53 %	233 424,96	397 870
Totalt	668 043 826	100,00 %	15 298 157,63	30 344	100,00 %	15 298 157,63	30 596 315

2.4 Detaljmotiveringar

2.4.1 Organisationsstöd

Verksamhetsområde och verksamhetsidé

Organisationsstödet innefattar förtroendemannaorgan, ekonomi-, personal- och allmän förvaltning samt förbundets IT- och fastighetskostnader. Förbundsdirektören är huvudansvarig för verksamhetsområdet.

Målsättningen för organisationsstödet är att förvalta och utveckla verksamhetssystem, styrdokument och interna rutiner, så att övriga verksamhetsområden kan utveckla sin sakkunskap gällande klientarbetet. Inom organisationsstödet samlas ekonomisk kompetens och även sakkunskapen inom personalförvaltning. Organisationsstödet omfattar även en kvalitets- och metodchef, en IT-samordnare och en fastighetsingenjör.

Löneadministratörerna sköter lönerna för förbundets anställda, men hanterar även förbundets alla övriga utbetalningar som utgör skattepliktig inkomst för mottagaren. Detta innefattar ersättningar för närstående-/familjevård, stödfamiljer/-personer samt förtroendevalda. Sammantaget hanterar löneadministratörerna utbetalningar för i genomsnitt 690 personer varje månad.

Samordningen av och integrationen mellan förbundets digitala verksamhetssystem bedöms vara avgörande för att kunna uppnå den effektivisering som bildandet av ett socialvårdsområde syftar till, men är också avgörande för att en modern god förvaltning och ett starkt skydd för individens integritet ska kunna uppnås.

Som ett led i att förnya och utveckla KST:s IT-verksamhet tecknades under sommaren 2022 ett nytt avtal för IT-drift och support med en ny IT-leverantör. Ett projekt för migreringen av KST:s kompletta IT-miljö startades därefter tillsammans med den nya IT-leverantören och slutfördes vid årsskiftet 2022–2023. Genom den här förändringen förväntas KST skapa förutsättningar för vidareutveckling och effektiviseringar inom sin IT-verksamhet samt förbättrande av informationssäkerheten.

Under 2023 inrättades en tjänst som fastighetsingenjör och rekryteringen genomfördes under hösten 2023. Fastighetsingenjörens uppgift blir att ta ett samlat grepp om förvaltningen av förbundets fastigheter och bilar. I budget 2024 består förbundets fastighetsbestånd av 8 byggnader som ägs av förbundet och 15 lokaler som upphyrts för förbundets olika verksamheter. I budget 2024 ingår 7 bilar som ägs av förbundet och 9 bilar som hyrs.

Intäkter och kostnader för förbundets fastigheter och bilar bokförs under verksamhetsområdet Organisationsstöd. Nettot för fastigheter och bilar fördelas från och med verksamhetsåret 2023 som interna hyreskostnader på verksamhetsområdena. I budgeten för 2024 utgör fastighetskostnaderna 1,8 Meur eller 51 % av organisationsstödet verksamhetskostnader, varav 81 Teur fördelas till organisationsstödet. I budgeten 2023 var motsvarande siffra 1,5 Meur, 43 % respektive 76 Teur.

Lägesanalys

Det finns fortsättningsvis ett stort behov av utveckling av KST:s IT-miljö. Under 2024 träder det s.k. NIS2-direktivet i kraft. Detta innebär ökade krav på policys, processer och strategier kring cyber- och informationssäkerhet. För KST:s del innebär detta bland annat ett behov av förnyad nätverksinfrastruktur i form av brandväggar och annan IT-utrustning. Därtill måste KST bygga upp en

process för livscykelhantering av hårdvara, så att äldre datorer och skrivare byts ut inom planerade tidsintervall.

Systemleverantören för det befintliga lönesystemet tillhandahåller inte längre utveckling av systemet och slutar att ge support.

KST:s avtal för företagshälsovård löper ut 31.12.2024, varpå en upphandling behöver göras under verksamhetsåret.

För att vidmakthålla och till viss del även öka kompetensen i personalstyrkan, behövs utbildning och fortbildning. Från och med år 2023 och fem år framåt har KST på anhållan beviljats 75 000 euro årligen för utbildningar, samarbetsprojekt mellan aktörer och motsvarande insatser som bidrar till en hållbar och effektiv socialvård. Under 2024 ser verksamhetsområdena behov av utbildning på grund- och fortsättningsnivå inom ICDP, utbildning för socialarbetare med ansvar för vård utom hemmet, fortsatt utbildning och implementering av systemiskt socialt arbete, utbildning gällande ny lagstiftning på socialvårdsområdet. Inte minst behövs mer utbildning både externt och internt för att förbättra och effektivisera arbetet med klientinformation. Samtliga dessa ligger i linje med villkoren för ovan nämnda medel från landskapsregeringen.

Därutöver ser KST, utöver interna utbildningar och t ex första hjälputbildningar, ett behov av bland annat pridekurser, studiebesök till andra verksamheter, kurser för stödpersoner och barnatillsyningsmän och att förbättra kunskaperna hos vår personal gällande funktionsnedsättningar inom NPF-spektrat.

Såväl förbundets styrelse som medlemskommuner och även andra utomstående parter ställer krav på ekonomifunktionen i form av rapportering, prognoser, kalkyler, statistik och utredningar. För tillfället aktuella ärenden är effektivitetsrevision, ny avskrivningsplan, en likviditetsplan samt utredning av förvaltningen av May Rotz minnesfond. Det finns också ett behov av en mer djupgående analys av förbundets kostnadsutveckling och kostnader per klient och per vård dygn. Samtidigt finns ett stort utvecklingsbehov av den ekonomiska rapporteringen och ekonomiavdelningens processer. Ekonomifunktionen består i dagsläget av en ekonomichef (100 %), en ekonom (100 %) och två ekonomiadministratörer (185 %). Ekonomichefen leder arbetet på avdelningen och deltar aktivt i det löpande arbetet med månadsbokslut och budgetering samt upprättar årsprognoser. Ekonomichefen bereder i samråd med förbundsdirektören alla ekonomiska ärenden till styrelsen. I dagsläget räcker inte ekonomichefens resurser till allt utvecklings- och utredningsarbete.

Den dagliga verksamheten på Kyrkvägen har avslutats under 2023 och en mäklare har under hösten 2023 fått i uppdrag att göra en värdering av fastigheten. Styrelsen tar sedan ställning till en eventuell försäljning.

Förbundet hyr kontorslokaler vid Nyfahlers och Nygatan, där hyresavtalet löper fram till 31.12.2025. Nuvarande utrymmen räcker inte längre till och styrelsen har gett förvaltningen i uppdrag att ta fram en RFI (Request For Information) och ett upphandlingsunderlag.

Under 2023 har det pågått ett samarbete mellan Ålands barnomsorgs- och skolpsykologer och KST för att hitta en gemensam plan för arbetet att förebygga problematisk skolfrånvaro. Målsättningen är att skapa en plan som såväl alla skolor och skolhälsovården som KST kommer överens om att ska gälla från och med senast höstterminen 2024. Planen kommer i första hand vara utformad för att kraftigt minska antalet nya elever med problematisk skolfrånvaro, men helst också stödja elever som redan varit hemma länge från skolan att återgå i undervisning. KSTs roll kommer främst handla om att arbeta med stöd till såväl eleven som familjen i hemmet för att öka sannolikheten att eleven tar sig till skolan. Det

är emellertid av yttersta vikt att de inblandade myndigheterna vet vem som gör vad samt hur och när. Istället för att, som det historiskt många gånger varit, de inblandade aktörerna arbetar på "egen kammare" ska det finnas ett tydligare samarbete med klar rollfördelning.

Målsättningar 2024

- KST jobbar vidare med att förbättra informationssäkerheten.
- Effektivisera löneadministrationen genom mindre manuell beräkning och möjlighet att få ut bättre rapporter ur systemet.
- Locka studeranden och potentiell arbetskraft samt skapa en större synlighet för KST som arbetsgivare genom utökad samarbete med skolor, kommuner, ÅHS och andra aktörer gällande marknadsföring och praktikplatser.
- Underlätta rekrytering och koordinering av vikarier genom att implementera Kuntarekryt vikariemodul.
- Minska sjukfrånvaron inom KST.
- Frigöra tid för ekonomichefen till utvecklings- och utredningsarbete.
- Arbetet med en effektivitetsrevision fortsätter.
- Mål för att säkerställa och förbättra kvaliteten i verksamheten under 2024:
 - De riskanalyser i enlighet med KSTs anvisning för intern kontroll som påbörjats under 2023 ska leda fram till en plan för intern kontroll som kan antas av förbundsstyrelsen senast under första kvartalet 2024.
 - Alla verksamhetsområden, samt specifikt alla enheter för boende och sysselsättning, ska under första halvåret 2024 utvärdera och revidera, alternativt upprätta, planer för egenkontroll i enlighet med KSTs organisationsövergripande egenkontrollplan.
 - Brukarrådet, som påbörjat sitt arbete under 2023, ska sammanträda fyra gånger och dess arbete delges förbundsstyrelse och ledningsgrupp.
 - Inom april 2024 ska kvalitets- och metodchefen för förbundsstyrelsen föredra en sammanfattning av de avvikelserapporter som inkommit under 2023 och de förbättringsåtgärder som kommer att vidtas på grund av dessa.
 - Fortsätta det under 2023 påbörjade arbetet med att förbereda organisationen för den nya lagstiftningen gällande centralarkivering av klientinformation.
- Arbeta på en lösning för behovet av utökade kontorsutrymmen.
- Delta i arbetet med att minska problematisk skolfrånvaro.

Åtgärder för att nå uppställda mål

- Ett manageringsverktyg för mobila enheter (telefoner och pekskrmar) tas i bruk. Säkerheten vad gäller uppkopplingen till KST:s egna servrar förbättras med en reservlinje. Vidare införs s.k. Follow me-funktionalitet successivt på samtliga skrivarenheter.
- DPO-tjänster upphandlas externt, då detta provisoriskt har skötts internt.
- Ett nytt lönesystem planeras att implementeras under år 2024 och tilläggsresurser i form av en projektanställning krävs för uppbyggnad samt eventuellt dubbelarbete vid lönekörningar.
- Systemstöd för att effektivisera personaladministration inom organisationen. Efter bytet av lönesystem påbörjas arbetet med ett personalsystem med HR-moduler.
- Utveckla KST:s program för bevarande av arbetsförmåga i syfte att minska sjukfrånvaron.
- En extra resurs anställs på ekonomiavdelningen i syfte att frigöra tid för ekonomichefen till utvecklings- och utredningsarbete.
- En systemansvarig anställs i projekt under två år för att skapa förutsättningar för KST ska kunna säkerställa en lagenlig och effektiv användning av vårdinformationssystem, samt bygga upp

processer som gör att detta sedan kan skötas internt utan extra resurser. Den budgeterade personalkostnaden fördelas jämnt mellan verksamhetsområdena Tidigt stöd för barn och familj, Barnskydd, Vuxensocialarbete samt Funktionservice och sysselsättning.

- Upphandling av kontorsutrymmen. Förvaltningen ska utreda möjlighet och kostnad för att bygga kontorsutrymmen och kundmottagning istället för att som idag hyra desamma.

Budgetförutsättningar

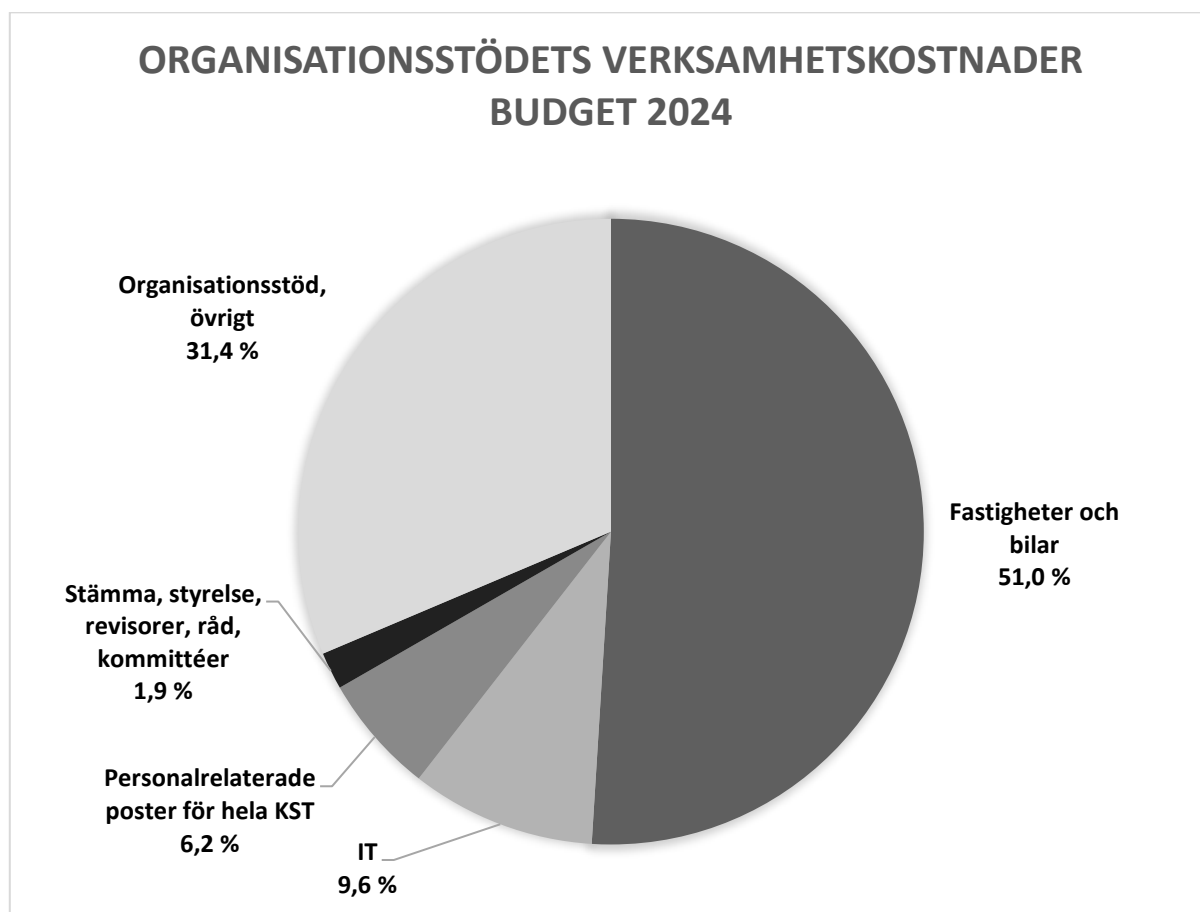
- Till följd av arbetet med att öka informationssäkerheten och ibruktagande av nya IT-tjänster finns ett behov av att utöka anslaget för IT-kostnader i driftsbudgeten och för inköp av IT-utrustning i investeringsbudgeten. Ålands landskapsregering har aviserat att man ämnar betala för grundavgiften till förbundets IT-leverantör, varför anslaget för dessa IT-kostnader har kunnat minskats med 60 000 euro.
- Vid arbetet med budgetramen planerades medel för en utredning om hur KST skulle kunna använda AI för att effektivisera verksamheten. Detta anslag har strukits till förmån för andra budgetökningar inom KST:s verksamhet.
- För implementering av nytt lönesystem behövs tilläggsresurser i form av en projektanställning under uppbyggnaden samt eventuellt dubbelarbete vid lönekörningar.
- De av landskapsregeringen beviljade medlen för utbildning har tagits upp som en intäkt och schablonmässigt fördelats jämnt mellan verksamhetsområdena Tidigt stöd för barn och familj, barnskydd, vuxensocialarbete samt funktionservice och sysselsättning.
- Ett anslag om 20 000 euro upptas för fortsatt effektivitetsrevision.
- Ett anslag upptas för en extra resurs på ekonomiavdelningen.
- Kyrkvägen-fastighetens kvarvarande avskrivningar har tagits upp som en kostnad i budgeten för 2024. Inga andra kostnader har budgeterats för fastigheten.
- Övertagande av Fixtjänsts rörelse förväntas ske under 2023, varmed kostnader för fastigheten på Fabriksgatan tas upp för hela verksamhetsåret 2024.
- I budgeten för 2023 antogs verksamheten på Svedgränd fortgå endast en månad. I budgeten 2024 upptas fastighetskostnader för Svedgränd för hela verksamhetsåret. Såvida verksamheten stängs och klienterna omplaceras under året planeras medlen omdisponeras till boendekostnader för de omplacerade klienterna.
- Medel har upptagits för fastighetskostnader för de nya verksamheterna inom social rehabilitering inom vuxensocialarbetet rörande dagverksamhet och stödboende.
- Medel har upptagits för fastighetskostnader för upphyrande av en ytterligare lokal för administrativ personal inom socialväsendet.
- Strandgatans dagliga verksamhet startades upp under 2023, medan verksamheten vid hyresfastigheterna på Hamngatan och Askuddsvägen samt KST:s fastighet Kyrkvägen kunde stängas. Strandgatans årshyra är högre än summan av Hamngatans och Askuddsvägens årshyror. Inga hyror utgår på Kyrkvägen, då denna fastighet ägs av KST. Den nya verksamheten på Strandgatan har gett andra samordningsvinster och ska totalt sett ge en lägre kostnad per klient.
- En indexjustering av hyrorna i storleksordningen 3–4 % har beaktats.
- Anslaget för material, förnödenheter och varor samt köp av tjänster ökar främst på grund av ett högre anslag för fastighetsunderhåll samt en justering av elkostnaderna till det senaste årets nivå.

Budgeterat resultat

Organisationsstöd	Bokslut	Budget	Budget
Belopp i 1 000 euro	2022	2023	2024
Verksamhetsintäkter			
Ersättningar från kommuner	0	0	0
Övriga försäljningsintäkter	0	0	0
Avgiftsintäkter	0	0	0
Understöd och bidrag	40	40	45
Övriga verksamhetsintäkter	238	296	347
Verksamhetsintäkter totalt	279	336	392
Verksamhetskostnader			
Löner och arvoden	-711	-762	-862
Lönebikostnader	-148	-156	-169
Köp av tjänster	-911	-941	-1 009
Material, förnödenheter och varor	-245	-296	-342
Understöd	0	0	0
Hyreskostnader	-700	-1 030	-1 195
Övriga verksamhetskostnader	-8	-11	-11
Verksamhetskostnader totalt	-2 724	-3 196	-3 588
Verksamhetsbidrag	-2 445	-2 860	-3 197
Interna hyresintäkter	0	1 234	1 589
Interna hyreskostnader	0	-76	-81
Netto	-2 445	-1 702	-1 689

Organisationsstödet verksamhetskostnader

Intäkter och kostnader för förbundets fastigheter och bilar bokförs under verksamhetsområdet Organisationsstöd. Nettot för fastigheter och bilar fördelas från och med verksamhetsåret 2023 som interna hyreskostnader på verksamhetsområdena. I budgeten för 2024 utgör fastighetskostnaderna 1,8 Meur eller 51 % av organisationsstödet verksamhetskostnader, varav 81 Teur fördelas till organisationsstödet. I budgeten 2023 var motsvarande siffror 1,5 Meur, 43 % respektive 76 Teur.

Organisationsstödet verksamhetskostnader (Teur)	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
Fastigheter och bilar	1 173	1 530	1 829
IT	395	360	343
Personalrelaterade poster för hela KST	139	208	221
Stämma, styrelse, revisorer, råd, kommittéer	55	64	69
Organisationsstöd, övrigt	960	1 034	1 126
Totalt	2 724	3 196	3 588

2.4.2 Tidigt stöd för barn och familj

Verksamhetsområde och verksamhetsidé

Tidigt stöd för barn och familj består av resultatenheterna förvaltning och öppna stödåtgärder enligt gällande lagstiftning för barn och familjer. Områdeschefen är huvudansvarig för verksamhetsområdet.

Målsättningen inom det tidiga stödet för barn och familj är upprätthålla familjens funktionsförmåga och främja stabila relationer och trygghet för barn och unga, genom att i ett tidigt skede bedöma behov av stöd och service samt arbeta med förebyggande tjänster. Kännetecknande för det förebyggande arbetet och tidiga stödet är att ha så kallad lågtröskelverksamhet, där det ska vara lätt för individer att ta kontakt. De som tar kontakt behöver inte alltid få särskild service beviljad, utan kan klara sig med rådgivning och handledning. Barnskyddsanmälningar och kontakt för bedömning av servicebehov för barnfamiljer mottas och utreds av tidigt stöd för barn och familj. Ett nära samarbete med avdelningen för barnskydd är nödvändigt för att ge rätt stöd vid rätt tidpunkt och använda resurserna med viss flexibilitet.

En mottagningsgrupp, där samtliga avdelningar deltar, finns för ärenden som kräver samarbete över avdelningarna.

Förutom rådgivning och handledning ingår i det tidiga stödet socialt arbete, socialhandledning, familjearbete, hemservice (köptjänster), rådgivning i uppfostrings- och familjefrågor, stödpersoner och -familjer, referensgruppsverksamhet och barnatillsyn/familjerätt. Från år 2023 har familjer via KST tillgång till det digitala verktyget SES - samarbete efter skilsmässan som finns tillgängligt 24/7. Rådgivningen förverkligas delvis genom avtal med Folkhälsan på Åland r.f:s familjerådgivning, men även genom den rådgivning och handledning som ges direkt av förbundet. För barnfamiljer utförs även en stor del av rådgivningen i anslutning till mödravården, barnrådgivningen, skol- och studerandehälsan samt preventivmedelsrådgivningen, verksamheter som alla är delar av Ålands hälso- och sjukvårdsverksamhet. Detta innebär att av det förebyggande arbetet sker inom annan myndighet och samarbetet mellan KST och landskapsnivån blir särskilt viktigt.

För barn som lever i en familj med svår ekonomisk situation finns ett anslag för att kunna stöda dem i fritidsaktiviteter. En förutsättning är att familjen i övrigt har andra stödinsatser och inte kan erhålla utkomststöd för utgifterna. En ekonomisk utredning behöver ligga som grund för att bli beviljad detta stöd.

All service som beviljas baserar sig på en bedömning av klienters behov och beslut fattas med stöd av gällande lagstiftning.

Familjerätten omfattar de uppgifter som föreskrivits barnatillsyningsmannen så som samarbetsamtal, utredande av föräldraskap, utredande av samt fastställande av underhåll, vårdnad och umgänge. Familjerätten omfattar även betalningsförbindelse till adoptionsrådgivning samt att bistå utredare med handlingar. Ordnande av de sakkunnigtjänster som hör till medling i domstol i ett ärende som gäller vårdnad om barn och umgängesrätt. I familjerätten ingår även medling enligt äktenskapslagen.

Adoptionsrådgivningen förverkligas genom avtal med Rädda barnen i Finland r.f.

Fältarbetet är en del av de öppna insatserna, men är till sin karaktär mer uppsökande än de andra serviceformerna. Fältarna rör sig i huvudsak i miljöer där ungdomar vistas. Genom fältarbetet kan ungdomar i åldern 13–17 år få stöd och hjälp i ett tidigt skede utan att ha en klientrelation. Vid längre kontakter uppstår en klientrelation.

Den primära målsättningen är att stödformerna inom Tidigt stöd för barn och familj ges stöd med låg tröskel och att de är lättillgängliga.

Lägesanalys

Servicebehovet bedöms vara på samma nivå som år 2023.

Målsättningar 2024

- Fortsätta med referensgruppsverksamhet i egen regi och i samarbete med andra.
- Utredda förutsättningarna för och eventuellt påbörja rådgivningstelefon samt kontaktformulär för familjehandledarna som en del av lågtröskelverksamheten på avdelningen.
- Att teckna avtal om ett barn-SES (samarbete efter skilsmässan) digitalt verktyg anpassat för barn
- Förutsättningarna för ett Familjecenter-Åland färdigställs i samarbete med ÅHS och beslut fattas. KST och ÅHS sammanställer en slutrapport om förutsättningarna för ett familjecenter inom 2023.
- Medel reserveras för lokal för övervakat umgänge.
- Fältarna fokuserar på att upprätthålla bra samarbeten samt fortsätta prioritera synlighet och relationsskapande bland ungdomar. Mål att starta en ninnigrupp (referensgruppsverksamhet för barn och unga) samt en kill- eller tjejgrupp under året, eventuellt i samarbete med någon annan verksamhet.

Åtgärder för att nå uppställda mål

- Fortbildning för personal och interna arbetsgrupper utses för samverkan och uppstart av rådgivningstelefon och referensgruppsverksamhet.

Budgetförutsättningar

- Medel upptas för referensgruppsverksamhet och utbildning för stödpersoner/-familjer.
- Medel för lokal för övervakat umgänge
- Medel för att teckna avtal om "barn –SES"

Budgeterat resultat

Tidigt stöd för barn och familj	Bokslut	Budget	Budget
Belopp i 1 000 euro	2022	2023	2024
Verksamhetsintäkter			
Ersättningar från kommuner	0	0	0
Övriga försäljningsintäkter	0	0	0
Avgiftsintäkter	5	4	6
Understöd och bidrag	0	0	19
Övriga verksamhetsintäkter	0	0	0
Verksamhetsintäkter totalt	5	4	25
Verksamhetskostnader			
Löner och arvoden	-878	-1 089	-1 181
Lönebikostnader	-188	-227	-235
Köp av tjänster	-459	-652	-655
Material, förnödenheter och varor	-8	-18	-19
Understöd	0	-30	-20
Hyreskostnader	-1	-9	-13
Övriga verksamhetskostnader	0	0	0
Verksamhetskostnader totalt	-1 534	-2 023	-2 123
Verksamhetsbidrag	-1 528	-2 019	-2 099
Interna hyreskostnader	0	-144	-179
Netto	-1 528	-2 163	-2 277

Nyckeltal

Nyckeltal Tidigt stöd för barn och familj	Utfall	Utfall	Utfall	Prognos
	2021	2022	1.1-30.6 2023	2024
Andelen erkännande av faderskap/föräldraskap	186	167	66	20
Antal fastställda avtal om underhållsbidrag	61	66	50	80
Avtal om vårdnad av barn och umgängesrätt och boende	53	40	30	40
Antal vårdnadsutredningar	5	7	3	5
Antal barnskyddsanmälningar	848		408	800
Antal barn som barnskyddsanmälningar gäller	480	425	274	450
Antal barnskyddsutredningar efter inkommen barnskyddsanmälan	198	144	31	80
Antal bedömning av servicebehov efter inkommen barnskyddsanmälan	99	57	38	80
Antal övervakade/stöttade umgängen	3	10	7	10
Antal moderskapsunderstöd lådor	200	167	105	190
Antal moderskapsunderstöd pengar	92	64	46	50
Antal klienter beviljade hemservice	23	23	12	30
Antal klienter beviljade familjearbete, antal nya beslut 2023 - totalt antal klienter	78	74 och 92	20 och 45	80
Antal klienter beviljade stödpersoner, antal nya beslut 2023 - totalt antal klienter	27	34	8 och 30	35
Antal klienter beviljade stödfamiljer, nya beslut - totalt	36	35	10 och 30	35
Antal besök familjerådgivning	2 047	1 952	1 031	2 000

Minskning av antal vårdnadsavtal beror på lagändring.

Barnskyddsutredningar har gjorts på både avdelningen för tidigt stöd och barnskyddet.

Ändring i lagstiftningen från 1.1.2023 medför att färre erkännanden gällande föräldraskap görs hos barnatillsyn

2.4.3 Barnskydd

Verksamhetsområde och verksamhetsidé

Barnskydd består av resultatenheter förvaltning, tjänster inom barnskydd, placering av barn utom hemmet samt Tallbacken. Områdeschefen är huvudansvarig för verksamhetsområdet.

Målsättningen inom barnskyddet är att trygga barnets rätt till en trygg uppväxtmiljö, en harmonisk och mångsidig utveckling samt trygga rätten till särskilt skydd.

Den rådgivning och handledning som ges och den service som beviljas inom tidigt stöd är en del av det förebyggande barnskyddet. En klientrelation inom barnskyddet inleds dock först när det konstateras att det finns ett behov av brådskande barnskyddsåtgärder eller om familjen beviljas stödåtgärder inom barnskyddets öppenvård. De tjänster och stödåtgärder som kan erhållas endast enligt barnskyddslagen är ekonomiskt stöd, tryggnad av försörjning och boende (35 § barnskyddslagen), vård- och terapier, intensifierat familjearbete, familjerehabilitering och övriga stödåtgärder.

Placering av barn utanför hemmet (institutions- och familjevård) ordnas då brister i omsorgen om barnet eller andra uppväxtförhållanden hotar att allvarligt äventyra barnets hälsa eller utveckling, eller barnet själv allvarligt äventyrar sin hälsa eller utveckling. KST ingår avtal med samarbetspartners rörande barnskyddets institutionsvård.

Till barnskyddet hör även Tallbacken. Tallbacken är både ett barn- och ungdomshem och ett familjeboende och skyddshem. Här erbjuds boende för barn och unga som av olika anledningar inte kan bo hemma, för vårdnadshavare som behöver hjälp i föräldrarollen och för dem som är utsatta för hot eller misshandel. Skyddshemmet upprätthålls med stöd av landskapslag (ÅFS 2015:117) om skyddshem och kostnaden ersätts av landskapet.

Områdeschefen är ansvarig för socialjouren som ska trygga brådskande och nödvändig hjälp för alla åldrar, utanför ordinarie tjänstetid. I lagens förarbeten ges som exempel akut bostadsbrist eller akut mathjälp och utkomststöd.

Målsättningar 2024

- Vidareutveckla barnskyddets serviceformer med målsättningen att minska behovet av placeringar utanför Åland och att på lång sikt minska antalet placeringar i vård utom hemmet.
- Utbilda familjevårdare i enlighet med PRIDE-modellen och utbilda familjevårdare i traumamedveten omsorg.
- Implementera arbetsprocesser för en mottagningsocialarbetare för att behandla inkomna barnskyddsanmälningar och stödbehovsbedömningar (tidigt stöd för barn och familj) med målsättningen att familjer ska erhålla en snabb första bedömning och en snabb besökstid.
- Utöka socialhandledare på Tallbacken med 80 %, vilket i praktiken innebär endast en budgetökning på 20 %. Tallbackens personal arbetar också i klienternas hem med familjearbete och genom att stöda eller övervaka olika umgängen.
- Ytterligare utveckla arbetsprocesserna på Tallbackens skyddshem.
- Fortsätta utbilda barnskyddets personal i ICDP, vägledande samspel, och starta referensgruppsverksamhet.

Åtgärder för att nå uppställda mål

- Mottagningsocialarbetare inrättas som en ordinarie tjänst.
- Tallbackens socialhandledare utökas med 20 % för att kunna rekrytera ytterligare en socialhandledare 80 % av heltid.

Budgeterat resultat

Barnskydd	Bokslut	Budget	Budget
Belopp i 1 000 euro	2022	2023	2024
Verksamhetsintäkter			
Ersättningar från kommuner	0	0	0
Övriga försäljningsintäkter	2	0	0
Avgiftsintäkter	88	100	120
Understöd och bidrag	270	270	289
Övriga verksamhetsintäkter	75	20	0
Verksamhetsintäkter totalt	435	390	409
Verksamhetskostnader			
Löner och arvoden	-1 723	-1 831	-1 995
Lönebikostnader	-294	-314	-322
Köp av tjänster	-1 243	-1 306	-1 146
Material, förnödenheter och varor	-11	-23	-20
Understöd	-94	-63	-53
Hyreskostnader	0	-20	-4
Övriga verksamhetskostnader	0	0	0
Verksamhetskostnader totalt	-3 366	-3 557	-3 539
Verksamhetsbidrag	-2 930	-3 167	-3 131
Interna hyreskostnader	0	-157	-169
Netto	-2 930	-3 324	-3 299

Nyckeltal

Nyckeltal Barnskydd	Utfall	Utfall	Utfall	Prognos
	2021	2022	1.1-30.6 2023	2024

Beslut				
Brådskande placering, antal barn	20	15	4	
Placering i öppenvård, antal barn	15	14	8	

Antal vård dygn, vård utom hemmet				
Familjevård	11 054	9 971	5 741	13 703
Eftervård i familjevård	*	427	433	548
Eftervård i familjevård via företag	*	942	191	615
Institutionsvård	4 166	3 293	658	2 098
Totalt	15 220	14 633	7 023	16 964

Tallbackens barn- och familjeboende, barn	1 456	805	905	1 200
Tallbackens barn- och familjeboende, medföljande förälder	172	338	170	170

* uppgift saknas

Antal omhändertagna barn per vårdform (ej eftervård)	Utfall	Utfall	Utfall	Prognos
	31.12.2021	31.12.2022	30.06.2023	2024
Familjevård				
På Åland	26+1	26*	27	31
På fastlandet och i Sverige	4	1	3	3
Antal avlastningsfamiljer	**	10	7	8
Institution				
På fastlandet och i Sverige	5	4	3	5

* samt ytterligare 4 barn som är placerade i förälders vård då återgång till hemmet förbereds

** uppgift saknas

Barnskyddets öppenvård, antal familjer	Utfall	Utfall	Utfall	Prognos
	2021	2022	1.1-30.6 2023	2024
Familjearbete och intensifierat familjearbete	*	16	21	20
- varav familjearbete via Tallbacken	*	13	18	20
Familjerehabilitering vård dygn	0	0	0	60
Övervakade umgängen (barnskydd), antal barn	*	16	10	9
Stödpersoner, -familjer	*	12	13	12

* uppgift saknas

2.4.4 Vuxensocialarbete

Verksamhetsområde och verksamhetsidé

Vuxensocialarbete består av resultatenheterna förvaltning, socialt arbete, integrationsarbete samt alkohol- och drogarbete. Områdeschefen är huvudansvarig för verksamhetsområdet.

Vuxensocialarbetet riktar sig till personer som fyllt 18 år. Målsättningen inom vuxensocialarbetet är att stöda individens sociala välbefinnande, funktionsförmåga och kapacitet att klara sig själv i det dagliga livet och möjlighet att fungera som fullvärdig medlem i det åländska samhället. Socialt arbete som riktar sig till vuxna innefattar rådgivning och handledning, social rehabilitering, utkomststöd, stöd i boendefrågor, stöd vid akuta krissituationer, missbrukarvård samt ordnande av socialservice för stödbehov på grund av närstående- och familjevåld samt stöd till offer för människohandel. I det sociala arbetet ingår också förebyggande av psykisk ohälsa genom rådgivning och handledning. Sedan 2022 handhar vuxensocialarbetet även eftervården för personer mellan 18–25 år, medan barnskyddet fortsättningsvis ansvarar för de klienter som är placerade i eftervård.

All service som beviljas ska basera sig på en bedömning av klienters behov och beslut fattas med stöd av gällande lagstiftning. En mottagningsgrupp, där samtliga avdelningar deltar, finns för ärenden som kräver samarbete över avdelningarna. Målsättningen är att fortsätta utveckla samarbetet över avdelningarna, för ett mer klientcentrerat arbete där en effektivare servicehelhet kan byggas upp kring klienten. Särskilt viktigt är samarbetet mellan vuxensocialarbetet och funktionservice och sysselsättning för personer med psykisk funktionsnedsättning eller sjukdom.

Socialvårdslagen förtydligar socialvårdens uppgift att stöda personer som utsätts för närstående- och familjevåld eller annat våld och illabehandling. Våld i nära relationer är ett internationellt, nationellt och åländskt problem. En utmaning är att upptäcka förekomsten av våld i nära relationer, vilket kräver att kunskap och arbetsmetoder finns inom klientarbetet. KST erbjuder stödsamtal för våldsutsatta genom avtal med Folkhälsan, och avtalet föreslås förlängas inför 2024.

Vuxensocialarbetet handlägger det grundläggande, förebyggande och kompletterande utkomststödet som är ett viktigt verktyg i socialarbetet. Organisatoriskt handlägger vuxensocialarbetet utkomststöd också för barnfamiljer. Lagen om utkomststöd (FFS 1412/1997) tillämpas för närvarande på Åland i den lydelse lagen hade i riket den 31 december 2022, med de avvikelser som anges i Landskapslag (1998:66) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om utkomststöd. Den åländska tillämpningen av utkomststödslagen kommer att förnyas, och KST följer med och deltar vid behov i LR:s förberedande arbete.

Integration är enligt definitionen i landskapslagen (ÅFS 2012:74) om främjande av integration invandrarens och samhällets interaktiva utveckling med målet att ge invandraren de kunskaper och färdigheter som behövs i samhället och arbetslivet samtidigt som invandrarens möjligheter att upprätthålla sitt eget språk och sin egen kultur stöds. Integration är ett delat ansvar mellan landskapsregeringen, kommunerna och KST. Integrationslagstiftningen har förnyats i riket, vilket bland annat innebär utökningar och tydliggöranden av kommunernas ansvar och uppgifter, förändringar gällande kostnadsersättningarna och hur dessa ska fördelas mellan kommuner och välfärdsområden. Det är ännu oklart om och i vilket skede integrationslagstiftningen, som är åländsk behörighet, kommer att förnyas även på Åland. KST har uppgjort ett gränsdragningsdokument för att tydliggöra KST:s uppgifter och roll gällande integration.

För personer som är kvotflyktingar eller asylsökande utbetalas automatiskt en kalkylerad ersättning av staten till bosättningskommunen. Den årliga ersättningen är för närvarande 2 300 euro/person och

6 845 euro för barn yngre än sju år. För att ersättningen ska betalas ut, krävs att kommunen har avtal med Närings-, trafik och miljöcentral (NTM-central) och ett aktuellt integrationsprogram. Därtill kan ersättning för särskilda kostnader sökas ut. De kalkylerade ersättningarna har budgeterats så att de fördelas mellan kommun och KST enligt KST:s framtagna gränsdragningsdokument.

Syftet med alkohol- och drogarbete är att minska och avlägsna alkohol- och drogrelaterade faktorer som äventyrar välfärd och säkerhet samt stödja alkohol- och drogfrihet. Alkohol- och drogarbetet sker huvudsakligen i anslutning till Beroendemottagningen som hör till vuxensocialarbetets verksamhetsområde.

Beroendemottagningen är en öppenvårdsmottagning som erbjuder stöd och behandling till personer med missbruk eller beroende av alkohol, narkotika, läkemedel, samt spel om pengar. Beroendemottagningens service riktar sig även till anhöriga. Klienter kan kontakta Beroendemottagningen direkt. Socialarbetet för missbrukarvården utförs av vuxensocialarbetets socialhandledare och socialarbetare och beslut om plats vid behandlingshem fattas av ledande socialarbetaren inom verksamhetsområdet.

Målsättningar 2024

- Fortsätta utveckla vuxensocialarbetets utbud av service och tjänster bland annat inom social rehabilitering och boendeservice.
- Fortsätta utveckla socialarbetet och stödtjänsterna till personer som varit utsatta för våld i nära relationer.
- Samarbeta och delta i Mariehamns stads AMIF-integrationsprojekt.
- Fortsätta utveckla vuxensocialarbetet genom fortbildning och implementering av aktuella arbetsmetoder.
- Utredda möjligheterna att delta i projekt gällande förebyggande ekonomisk rådgivning tillsammans med Utsökningsverket och andra aktuella myndigheter och verksamheter.
- Deltagande i fortbildning fokuseras primärt på MI, social rehabilitering, arbetsmetoder för arbete med våld i nära relationer och standardiserade bedömningsmetoder.

Åtgärder för att nå uppställda mål

- En ordinarie tjänst som socialhandledare med inriktning social rehabilitering anställs tills vidare för att kunna erbjuda mer intensifierat stöd och praktiskt klientarbete bestående av hembesök, ledsagning, handledning och rådgivning med syfte att stärka den sociala funktionsförmågan, öka delaktighet och främja aktivering och sysselsättning. Socialhandledaren stödjer även de klienter som beviljats plats i träningslägenhet.
- Verksamhetsområdet avser hyra två lägenheter för att starta upp boendeservice i form av träningslägenheter, med målsättningen att stödja och möjliggöra övergång till självständigt boende med eller utan fortsatta stödinsatser. Träningslägenhet kan erbjudas till vuxna med varierande bakgrund och behov av psykosocialt stöd, insatsen kan t.ex. erbjudas klienter inom barnskyddets eftervård, vid övergång från anstalt (fängelse, behandlingshem), tidigare hemlöshet, kriminalitet eller missbruk. För att kunna bo i stödlägenhet behöver man vara tillräckligt självständig för att klara sig själv utan daglig tillsyn. Personal finns tillgänglig under dagtid.
- Inom social rehabilitering startas en ny dagverksamhetsenhet som erbjuder aktiviteter i smågrupper.
- Vuxensocialarbetet samarbetar kring AMIF-projektet med Mariehamns stads integrationsenhet, t.ex. gällande framtagande av trycksaker och layout, informationsfilm, digitalt

informationsmaterial, deltagande i informationstillfällen och eventuell representation i styrgruppen.

- Tillsammans med barnskyddet, polisen, hälso- och sjukvården samt Brottsoffermyndigheten etableras MARAK-metoden i samarbete med THL. MARAK är en multiprofessionell verksamhetsmodell och metod för riskbedömning av grovt våld i nära relationer och för att hjälpa offret. MARAK samlar myndigheter och organisationer som arbetar i området för att hjälpa offret och samordnar det stöd som ges till offret. Målsättningen är att få slut på våld i nära relationer och dess hot och att den drabbade får hjälp av professionella och myndigheter så enkelt och snabbt som möjligt.
- THL:s screeningblanketter för våld i nära relationer implementeras i organisationens socialarbete och vid bedömning av klientens servicebehov.

Budgetförutsättningar

- En ordinarie tjänst som socialhandledare med inriktning social rehabilitering anställs tills vidare.
- Medel upptas för ny dagverksamhetsenhet inom social rehabilitering. Under hösten 2023 ansöks om ESF-projektmedel.
- Medel upptas för start av boendeservice/stödboende i form av träningslägenheter.
- En socialhandledare förman 100 % samt socialhandledare 100 % i arbetsavtalsförhållande anställs tills vidare till den nya dagverksamheten.

Budgeterat resultat

Vuxensocialarbete	Bokslut	Budget	Budget
Belopp i 1 000 euro	2022	2023	2024
Verksamhetsintäkter			
Ersättningar från kommuner	0	0	0
Övriga försäljningsintäkter	110	47	7
Avgiftsintäkter	83	88	102
Understöd och bidrag	0	0	219
Övriga verksamhetsintäkter	8	4	8
Verksamhetsintäkter totalt	202	138	335
Verksamhetskostnader			
Löner och arvoden	-593	-619	-818
Lönebikostnader	-126	-131	-166
Köp av tjänster	-423	-487	-509
Material, förnödenheter och varor	-3	-22	-45
Understöd	-1 091	-1 250	-1 240
Hyreskostnader	0	0	0
Övriga verksamhetskostnader	0	0	0
Verksamhetskostnader totalt	-2 237	-2 509	-2 777
Verksamhetsbidrag	-2 035	-2 371	-2 442
Interna hyreskostnader	0	-85	-139
Netto	-2 035	-2 456	-2 581

Nyckeltal

Nyckeltal	Utfall	Utfall	Utfall	Prognos
Vuxensocialarbete	2021	2022	1.1-30.6 2023	2024
Kontakt med socialvården för bedömning av servicebehovet				
Service för personer i arbetsför ålder	21	50	22	50
Äldreservice	7	11	4	9
Missbrukarvård	0	0	0	0
Skyddshemsboende				
Vårddygn, vuxna	173	278	41	180
Vårddygn, barn	72	301	0	80
Antal familjer	9	16	4	10
Stödsamtal för våldsutsatta*				
Antal klienter		8	6	15
Antal besök		25	31	75
* Ny stödform fr.o.m. 2022				
Missbrukarvård				
Beroendemottagningen				
Antal klienter totalt	212	203	148	208
- varav kvinnor	94	75	55	85
- varav män	118	128	93	123
Antal besök	2 107	2 166	1 115	2 140
Övrig missbrukarvård				
Antal placeringar	8	8	5	8
Utkomststöd				
Antal hushåll	438	386	298	412
Antal personer	748	639	493	694
Antal ansökningar				
Anlänt under perioden	2 302	1 853	1 325	2 078
Begäran om utredning sänd	557	376	270	467
Beslut gjorts	2 302	1 853	1 325	2 078
Behandlingstid i medeltal, vardagar per ansökan	3	4	3	3
Boendestöd, vuxensocialarbete				
Antal klienter		19		20
Antal timmar		1 220		1 284
Barnskyddets eftervård, 18-25 år				
Antal klienter		21	29	28
Social rehabilitering				
Antal platser, dagverksamhet*				10
Antal klienter, dagverksamhet*				15

* Ny verksamhet, ev. ESF-projekt fr.o.m. 2024

2.4.5 Funktionsservice och sysselsättning

Verksamhetsområde och verksamhetsidé

Funktionsservice och sysselsättning består av resultatenheterna förvaltning, socialt arbete, service för personer med funktionsnedsättning, boende samt sysselsättning. Områdeschefen är huvudansvarig för verksamhetsområdet. Målsättningen inom funktionsservice är att främja de funktionshindrades förutsättningar att leva och vara verksamma som jämbördiga medlemmar av samhället samt att förebygga och undanröja olägenheter och hinder som handikappet medför. Verksamhetsområdets grunduppgift är att utreda och bedöma servicebehovet, bevilja service och tillgodose olika serviceformer för personer med funktionsnedsättningar.

Funktionsservice övergripande

I socialt arbete ingår bedömning av servicebehov samt beviljande av service, rådgivning och handledning. Service för personer med funktionsnedsättning omfattar olika former av understöd, stöd för rörligheten enligt socialvårdslagen, färdtjänst enligt handikappservicelagen, bostadsanpassningar/hjälpmiddel/redskap, stödperson, stöd för närståendevård (klienter under 65 år), sysselsättning, personlig assistans, hemservice och olika former av boendeservice. Här finns även service i enlighet med lagen om specialomsorger, vilket omfattar rådgivning och omsorgsbyråservice, boendeservice och sysselsättning/dagverksamhet.

Boendeservice

Boende inom förbundet bedrivs idag vid elva olika boenden. Under åren 2022 och 2023 har två nya enheter startats upp: Mariegatan (specialomsorg) och KST effektiverat serviceboende (ESB) Lagunen. Lagunen är en ny form av verksamhet och erbjuder avlastning och boendeservice för personer under 65 år (socialvårdslag/handikappservicelag). Lagunen är även den enhet som tar emot de flesta klinikfärdiga klienterna. Boendeenheterna leds av föreståndare och i förverkligandet av omsorgen deltar vårdare och assistenter. Samordningen av socialvården ger tillfälle till att ta ett mer samlat grepp kring boende även för andra grupper än klienter inom specialomsorgen.

Sysselsättning

KST har sammanlagt fyra dagverksamheter för klienter inom specialomsorgen. Verksamheten leds av föreståndare och klienthandledning utövas av vårdare och handledare. Vidare finns en dagverksamhet i anknäytning till Åkersvängens boende.

Förutom dagverksamheten för klienter inom specialomsorgen har förbundet skyldighet att tillgodose behovet av verksamhet i sysselsättningsyfte (70 § socialvårdslagen) och arbetsverksamhet för funktionshindrade (71 § socialvårdslagen). Med verksamhet i sysselsättningsyfte avses anordnande av rehabiliteringsåtgärder och andra stödåtgärder för att främja en persons möjligheter att få arbete på den öppna arbetsmarknaden. Med arbetsverksamhet för personer med funktionsnedsättning avses verksamhet i syfte att bevara och främja en persons funktionsförmåga i vilken den som deltar i arbetsverksamheten inte står i ett anställningsförhållande enligt arbetsavtalslagen till den som anordnar verksamheten.

Från och med november 2023 planeras KST bedriva verksamhet för sysselsättning enligt socialvårdslagen i egen regi i arbetslokalen Fixtjänst, vidare sker en del av sysselsättningen i samarbete med medlemskommunerna.

Lägesanalys

Verksamhetsområdets namn upplevs som vilsedande då den innehåller termen "Sysselsättning", eftersom verksamhetsområdet inte handhar all sysselsättning i förbundet. Verksamhetsområdets grunduppgift är att utreda/bedöma servicebehovet och bevilja service samt tillgodose olika serviceformer för personer med funktionshinder.

En utvärdering av verksamhetsområdes struktur har påbörjats, och man ser ett behov av förtydligande i tjänstebenenämningar och –beskrivningar. Strukturen föreslås att justeras och arbetsuppgifterna förtydligas ut ett perspektiv från beställare till utförare. Behov finns också av att samordna och utveckla servicen för de som bor i eget hem, hemmaboendeservicen. För att verkställa detta behöver tjänsterna ses över, i första hand ledande socialarbetare samt koordinatörerna, samt fokus sätts på servicesamordnare (socialhandledare).

Socialt arbete

- Vi behöver säkerställa att det finns tillräckligt med socialarbetar- och socialhandledarresurser (beställare).
- Klienterna är ca 1 300 till antalet, varav ca 770 klienter har behov av särskilt stöd (SVL 2020:24, 3 § 3 mom). För bedömningen av servicebehov för personer som behöver särskilt stöd svarar en socialarbetare i tjänsteförhållande (SVL 2020:24, 36 §).
- Flera klienter har fortsättningsvis en icke uppdaterad plan. Att upprätta/uppdatera serviceplaner är ett tidskrävande arbete och i nuläget räcker inte de personella resurserna till detta.
- Arbetsbelastningen är fortsättningsvis väldigt hög.
- Att inrätta de två resurserna som varit tillfälliga: socialarbetare (1) och socialhandledare (1) är nödvändigt för att uppnå lagens målsättningar.
- Handläggningstiden är inom lagarnas gräns men upplevs som lång, dvs i medeltal minst 2 månader i icke brådskande ärenden.

Hemmaboendeservice

Det behöver säkerställas att det finns tillräckligt med personalresurser (utförare), behovet av att utveckla och samordna servicen för hemmaboende är stort. Vilka tjänster ska vi köpa/upphandla och vilka ska KST producera själva? Målet är att klienterna ska få rätt insats på rätt nivå. Om hemmaboendeservicen är välutvecklad kan klienterna bo längre kvar i eget hem.

Hemmaboendeservice omfattar:

- Social rehabilitering och anpassningsträning i olika former.
- Stöd för rörlighet (SVL) och färdtjänst (HSL), här finns ett ökat behov.
- Stödpersonverksamhet.
- Stöd för närståendevård och avlastning för närståendevården och andra anhöriga. Det ska finnas olika former av avlastning. Här har KST högre antal avlastningsdagar för kategori ett (5 dagar) än vad som är minimi i lag (2 dagar). Om man går in för att sänka antalet avlastningsdagar kan anslaget för avlastning sänkas med ca 45 000 euro. Behov finnas av att utveckla avlastningsmöjligheterna, t.ex. genom servicesedlar.
- Hemservice och stödtjänster, här finns ett ökat behov.
- Personlig assistans, hit flyttas assistentkoordinatör från funktionservice administration i budget 2024.
- Stödboende.
- Korttidsservice; finns ett stort behov av avlastning på korttidsservice (Solkulla).
- Lägerverksamhet.

- Rådgivning och omsorgsbyråservice.

Boende och sysselsättning

Det behöver säkerställas att det finns tillräckligt med personalresurser (beställare), behovet av att utveckla och samordna servicen (utförare) inom boende och sysselsättning är viktigt. KST producerar en stor del av servicen själva, men köper även en del boendeplatser. Målet är att utveckla boende och sysselsättningen på så sätt att klienterna ska kunna få en plats som motsvarar deras behov.

Tillgången på boendeplatser:

- Det finns ett stort behov av boendeservice på olika nivåer. En boendepän har tagits fram för att kontinuerligt följa upp behovet och den befintliga boendekön. Alla kommer inte att behöva boendeservice i form av boendeplats, och många är aktuella först om tio år eller senare.
- Det finns behov av att se över flera klienters nuvarande boendeplatser, då behov och förutsättningar förändras. I dag är det svårt att helt matcha klientens behov med typ av boende, vilket i vissa fall gör att väntan på boendeplats fördröjs.
- Nuvarande hyresavtal med Oasen k.f. avseende KST ESB Lagunen sträcker sig från hösten 2022 till hösten 2025.
- I nuläget tillhandahålls boendeplatser tillfälligt på Svedgränd.
- Behovet att utveckla boendeservice med inriktning psykisk ohälsa är tydligt.

Sysselsättning är ett verktyg för tidigt stöd inom funktionservice och kan bidra till minskat behov av service i framtiden.

Flera av de befintliga enheterna för dagverksamhet inom specialomsorgen har 2023 slagits samman i en fastighet. Verksamheten är fortsättningsvis indelad i olika avdelningar. Målsättningen är att öka utbudet av aktiviteter och arbetsuppgifter för deltagarna inom dagverksamheten. Centralisering och samordning av resurser bidrar till ökat klientinflytande och delaktighet i samhället, samt skapar en mer kostnadseffektiv verksamhet. Det finns fortsättningsvis behov av speciallösningar för ett fåtal klienter, vilka behöver ha en egen personalresurs.

Daglig verksamhet inom specialomsorgen har 2023 i skrivande stund ökat med 8 individer efter en ökning av 6 individer 2022. Prognosen för 2024 påvisar en ytterligare ökning om 3-5 individer.

KST planeras bedriva Fixtjänst i egen regi från och med november 2023. Fixtjänst är en inarbetad verksamhet men den ökade inblicken i verksamheten förväntas bidra till möjligheten att sysselsätta fler individer som är i behov av sysselsättning. I och med övertagande av Fixtjänst implementeras nya arbetsmetoder, journalföring, rapportering och dylikt att ske i enlighet med lagstiftning och KST:s styrdokument. Personal kommer att behöva introduktion och utbildning i nya arbetssätt, och kommer att få ytterligare arbetsuppgifter.

Målsättningar 2024

Funktionservice övergripande

- Verksamhetsområdets namn föreslås ändras från "Funktionservice och sysselsättning" till endast "Funktionservice".
- Personalen inom funktionservice ska få möjlighet att arbeta mera renodlat och fokus ska även sättas på att utveckla och skapa service och nya serviceformer.
- Resurser sätts på utvecklingsarbete i enlighet med lagstiftningen.
- Socialarbetare behöver ha tillräckliga resurser för att göra bedömningar och följa klientprocessen i enlighet med lagstiftning. Utförliga bedömningar underlättar även för utvecklandet av servicen, som ska motsvara klienternas behov.
- Det behöver finnas resurser för att delta i gränsöverskridande arbete, både internt och externt.
- Fortsätta att uppdatera och ta fram styrdokument och skapa nya rutiner och processer för funktionservice som helhet.

Socialt arbete

- Behandla ansökningar om service och utreda bedömningar av servicebehov inom utsatt tid och ge service enligt lag (utan dröjsmål, max 3 månader).
- Att fortsätta arbetet med att uppdatera föråldrade och ta fram nya/ogjorda serviceplaner.
- Socialarbetare/socialhandledare behöver även ha tid för socialhandledning och rådgivning samt för att utveckla verksamheten i enlighet med lagstiftning och följa upp att beviljade redskap (bl.a. bil) och bostadsanpassning verkställs enligt beslut.

Hemmaboendeservice

- Klienterna ska få rätt insats på rätt nivå. Om hemmaboendeservicen är välutvecklad kan klienterna bo längre kvar i eget hem. För att nå detta mål behöver servicen tydliggöras och utvecklas. Servicen behöver vara tillräcklig, tillgänglig och flexibel. Förvaltningen behöver resurser för utvecklingsarbete.
- Närståendevårdskriterierna och bedömningsmaterialet förtydligas. En plan görs även för omförhandling av befintliga avtal (som baserar sig på bedömningar innan KST bildades).
- Stödtjänsterna inom hemservice behöver utvecklas, t.ex. olika typer av larm; trygghetslarm och servicelarm
- Arbeta vidare med servicesedlar och upphandlingsunderlag.
- Uppdatera riktlinjerna och utveckla arbetsprocesserna inom stödboende och stärka/utöka samarbeten såväl internt som externt.

Boendeservice

- Uppdatera boendepplanen och ta fram styrdokument för boendeverksamheten, som exempelvis information om boendeservice och kvalitetssäkring av enheterna genom tydliga processbeskrivningar.
- Säkerställa att det finns tillräckligt med personal till boendeenheterna.
- Se över vilka förändringar som kan göras för föreståndarna för att på effektivare sätt sköta de administrativa uppgifterna samt stärka det pedagogiska handledarskapet och öka samarbetet i föreståndarteamet.
- Fortbilda personalen.
- Kontinuerligt, på basen av plan, vidareutveckla boendeservicen eftersom behovet av platser är stort och det finns en kö.
- Utöka KST ESB Lagunen med två platser (enligt plan), samt utvärdera verksamheten och planera för framtiden. Utvärdera verksamheten på KST ESB Lagunen, samt ta nytt beslut om lokalfrågan.

- Verkställa de boendeplatser som nu tillfälligt tillhandahålls på Svedgränd, på det sätt som beslutas.
- Arbeta vidare med planeringen av den nya verksamheten på Svedgränd.
- Utveckla boendeservice med inriktning psykisk ohälsa.

Sysselsättning

- Säkra tillgången på personal.
- Öka utbudet av aktiviteter och arbetsuppgifter för deltagarna inom dagverksamheten.
- Sysselsätta fler individer som är i behov av sysselsättning tack vare ökad inblick i Fijxtjänsts verksamhet.
- Ökat samarbete mellan specialomsorgens integrerade verksamhet och Fijxtjänst.
- I och med övertagande av Fijxtjänst implementeras nya arbetsmetoder, journalföring, rapportering och dylikt att ske i enlighet med lagstiftning och KST:s styrdokument. Personal kommer att behöva introduktion och utbildning i nya arbetsätt, och kommer att få ytterligare arbetsuppgifter.
- Öka arbetspengen för personer inom specialomsorgen.
- Upphandling av matportioner görs för att minska kostnader för lunch.
- Upphandling av transport i samband med dagverksamhet görs inför år 2024.

Åtgärder för att nå uppställda mål

Funktionservice övergripande

- Verksamhetsområdets namn ändras från "Funktionservice och sysselsättning" till endast "Funktionservice".
- Genomföra en mindre omstrukturering av befintliga personalresurser. Se över uppgiftshelheterna i koordinatorstjänsterna (boende- respektive sysselsättningskoordinator) och ändra benämningen till servicechefer; en servicechef för service och tjänster i eget hem samt en servicechef för boende och sysselsättning.
- Verksamhetsområdet delas i tre undergrupper som samverkar tätt:
 - *Socialt arbete*: Inom detta område arbetar ledande socialarbetare, 6 socialarbetare samt 1 socialhandledare. Ledande socialarbetaren leder arbetet med bedömning av servicebehov samt beviljande av service (beställare),
 - *Hemmaboendeservice*: Inom detta område arbetar en servicechef, en assistentkoordinator och en servicesamordnare samt personal inom stödboende och korttidsservice. Servicechefen leder arbetet och utvecklingen av servicen för de som bor i eget hem (utförare) samt,
 - *Boende och sysselsättning*: Inom detta område arbetar en servicechef och en servicesamordnare (ombildning av befintlig socialhandledartjänst) samt personal inom boende och sysselsättning. Servicechefen leder arbetet och utvecklingen med boende- och sysselsättningsplatser (utförare).
 - Varje ledare ansvarar för sitt område och har en personalgrupp under sig. Förman för dessa tre är områdeschefen. Förändringen på de ledande tjänsterna kan göras inom befintlig budget.
- De två tillfälliga resurserna som socialarbetare (1) och socialhandledare (1) inrättas ordinarie. Klientantalet är fortsättningsvis väldigt högt per socialarbetare och servicen behöver utvecklas och beställas.
- Personalstyrkan utökas med en ordinarie socialhandledare med fokus på servicesamordning.

Socialt arbete

- Anslaget för färdtjänst och stöd för rörligheten höjs med den motiveringen att klienterna nyttjar servicen mer (i jämförelse med covid-19 perioden) samt att självriskan sänktes i samband med ändrad kollektivavtalstaxa (nu 2,50 €/resa).
- Hemservice och stödtjänster, här finns ett ökat behov och anslaget höjs.
- Det finns ett stort behov av avlastning på korttidsservice (Solkulla) En budgetjustering görs så att personalstyrkan kommer tillbaka till 2022 års nivå.

Boendeservice

- Utveckla befattningarna. Brist på behörig personal kräver utveckling och nytänk. Ge möjlighet till läroavtal, uppmuntra till utbildning, se över möjligheten att skapa andra typer av befattningar (exempelvis omsorgsassistent).
- Se över uppgiftsbeskrivningar för föreståndarna, uppdraget i nuläget är brett.
- Läkemedelsutbildning samt utbildningsdag för omsorgspersonalen inom boendeverksamheten.
- Budgetmedel reserveras för att fortsättningsvis kunna verkställa de boendeplatser som nu tillfälligt tillhandahålls på Svedgränd, på det sätt som beslutas.
- Medel för att utveckla boendeservice med inriktning psykisk ohälsa. Behovet är tydligt, och medel finns reserverat för 4 månader under år 2024. Sker delvis genom omdisponering av budgetmedel från köpta tjänster.
- I stället för att anställa all personal för nya Svedgränd i samband med öppnandet kan klienternas behov av heldygnsvård påbörjas i deras nuvarande boenden för att sedan överflyttas till Nya Svedgränd med den personal som redan nu kan anställas för vad som nu kallas hemmadagar. Alla boenden utom Åkersvängen är planerade utifrån att klienter nyttjar daglig verksamhet alla dagar i veckan mellan ca. 9-15. Det är klargjort att det finns klienter i behov av tydligare dygnet runt-service och den servicen bör ej vara avhängd av en byggnads färdigställande.

Sysselsättning

- Behålla personalstyrkan på samma nivå som år 2023, då två nya handledare anställdes september 2023
- Arbetspengen för personer inom specialomsorgen ökar från 5,80 euro/dag vid dagverksamhet till 7,20 euro/dag
- Fixtjänsts verksamhet behöver utvecklas ytterligare och målsättningen är att även kunna handleda personer i behov av sysselsättning ute på arbetsmarknaden, vidare bör innehållet i verksamheten utökas för att passa fler individer. Utrymmen behöver ses över och omfördelas eller utökas i form av moduler.

Budgetförutsättningar

Under budgetprocessens gång och med beaktande av budgetram har diskussioner förts angående prioriteringar och möjligheter. Det är osäkert om medlen räcker till i det föreslagna anslaget för stöd för rörligheten och färdtjänst med beaktande av de ökande kostnaderna som uppstått under år 2023. Även anslaget för hemservice kan komma att vara otillräckligt. Budgeten är dock gjord på basen av den information vi har i nuläget.

Funktionservice ser även ett behov av att utöka avlastningsformerna och avlösarservicen inom närståendevården, och inledningsvis var ett större anslag beaktat för det ändamålet. Behov av sysselsättning för personer som insjuknat i minnessjukdomar finns också. Viss service erbjuder KST redan genom köptjänst, men tredje sektorn har framfört att det finns ett stort behov och service för denna klientgrupp är ett utvecklingsområde. Ett ökat anslag för detta var med i budget men skjuts nu fram till år 2025.

Boendeplatser för klienter med psykisk ohälsa är stort, en del placeringar har gjorts genom köptjänst, men medel reserveras för ca 5 platser för fyra månader. Inledningsvis var förslaget att försöka starta ett boende tidigare under år 2024 och få fler platser.

Budgerat resultat

Funktionservice och sysselsättning	Bokslut	Budget	Budget
Belopp i 1 000 euro	2022	2023	2024
Verksamhetsintäkter			
Ersättningar från kommuner	0	0	0
Övriga försäljningsintäkter	14	56	43
Avgiftsintäkter	617	628	685
Understöd och bidrag	0	0	19
Övriga verksamhetsintäkter	50	34	50
Verksamhetsintäkter totalt	681	718	796
Verksamhetskostnader			
Löner och arvoden	-9 577	-11 243	-12 462
Lönebikostnader	-2 117	-2 390	-2 540
Köp av tjänster	-9 029	-7 293	-8 385
Material, förnödenheter och varor	-434	-519	-512
Understöd	-259	-314	-322
Hyreskostnader	-1	0	-6
Övriga verksamhetskostnader	-12	-12	-13
Verksamhetskostnader totalt	-21 429	-21 771	-24 240
Verksamhetsbidrag	-20 748	-21 053	-23 444
Interna hyreskostnader	0	-772	-1 022
Netto	-20 748	-21 825	-24 466

Nyckeltal

Nyckeltal	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 1.1-30.6 2023	Prognos 2024
Funktionservice och sysselsättning				
Hemmaboendeservice				
Antal närståendevårdare	231	193	172	200
Antal klienter som erhållit närståendevård	216	187	156	200
Avlastning närståendevård, antal dygn	2 358	990	488	990
Korttidsboende Solkulla, antal klienter per 31.12*	8	17	15	20
Korttidsboende Solkulla, antal dygn*	494	800	275	800
KST ESB Lagunen, antal avlastningsplatser per 31.12***	-	2	2	2
KST ESB Lagunen, antal avlastningsdygn	-	**	206	732
Boendestöd (SVL), antal klienter	**	42	35	42
Boendestöd (SVL), antal timmar	**	2 885	1 665	3 400
Boendestöd specialomsorg, antal klienter per 31.12	39	14	19	19
Boendestöd specialomsorg, antal timmar	4 161	3 169	1 242	2 800
Stöd för rörligheten (SVL), antal kort per 31.12	**	**	252	270
Stöd för rörligheten (SVL), antal resor	840	4 409	2 277	4 600
Färdtjänst (HSL), antal kort per 31.12	**	**	670	700
Färdtjänst (HSL), antal resor	7 530	40 930	22 503	45 000
Antal stödpersoner/familjer per 31.12	49	21	24	30
Antal klienter som erhållit personlig assistans	94	87	102	105
Hemservice + familjehemservice, antal klienter	57	55	65	70

* utgör avlastning

** uppgift saknas

*** KST ESB Lagunens verksamhet startades upp hösten 2022

Boende och sysselsättning				
Gruppboendeservice, antal platser per 31.12	79	79	92	92
Gruppboendeservice, antal klienter per 31.12	79	78	87	92
Gruppboendeservice, antal dygn	25 554	26 292	14 300	29 320
KST ESB Lagunen, antal boendeplatser	-	5	5	7
KST ESB Lagunen, antal vård dygn boende	-	273	810	2 562
Klinikfärdiga klienter, antal dygn (ÅHS självkostnad)	7	16	*	0
Institution på Åland, vård dygn	4 000	2 717	1 378	2 715
Institution på Åland, vård dygnsavgift i medeltal euro/månad	*	*	337	283
Effektiverat serviceboende (ESB) på Åland, vård dygn	3 672	3 276	1 743	2 562
ESB, vård dygnsavgift i medeltal euro/månad	*	*	198	201
Handikapp-placeringar utanför Åland, vård dygn	1 429	2 213	1 086	3 110
Handikapp-placeringar utanför Åland, vård dygnsavgift i medeltal euro/mån	*	*	324	289
Köpta boendeplatser specialomsorg, vård dygn	*	*	1 086	2 196
Köpta boendeplatser specialomsorg, vård dygnsavgift i medeltal euro/mån	*	*	355	349
Daglig verksamhet inom specialomsorgen, antal klienter	118	106	107	110
Daglig verksamhet inom specialomsorgen, antal närvarodagar	18 980	17 571	8 837	19 000
Antal klienter i verksamhet sysselsättningssyfte (SVL § 70)	28	25	28	30
Antal klienter i arbetsverksamhet (SVL § 71)	16	21	29	30

* uppgift saknas

2.5 Personalförteckning

Budgeterat antal anställda omfattar endast årsarbetare och där ingår inte ospecificerade anställningar såsom sjuk-, moderskaps- och semestervikarier samt tillfällig personal. Budgeten inkluderar dock uppskattade kostnader även för dessa anställningar.

	Budget 2023	Budget 2024	Budget- förändr	
Organisationsstöd				
Förbundsdirektör	1,00	1,00	0,00	
Ekonomichef	1,00	1,00	0,00	
Personalchef	1,00	1,00	0,00	
IT-samordnare	1,00	1,00	0,00	
Kanslisekreterare	1,00	1,00	0,00	
Personaladministratör	1,00	1,00	0,00	
Löneadministratör	3,00	3,00	0,00	
Kvalitets- och metodchef	1,00	1,00	0,00	
Ekonom	1,00	1,00	0,00	
Administratör reskontra	1,85	1,85	0,00	
Extra resurs inom ekonomi	0,00	1,00	1,00	Tillfällig utökning
Fastighetsingenjör	1,00	1,00	0,00	
Totalt	13,85	14,85	1,00	
<i>Antal personer</i>	<i>14</i>	<i>15</i>	<i>1</i>	

Tidigt stöd för barn och familj				
Områdeschef	1,00	1,00	0,00	
Ledande socialarbetare	1,00	1,00	0,00	
Spec. socialarbetare	1,00	1,00	0,00	
Socialarbetare	5,00	5,00	0,00	
Socialhandledare	2,00	2,00	0,00	
Barnatillsyningsman	2,00	2,00	0,00	
Familjehandledare	4,90	4,90	0,00	
Administratör	1,00	1,00	0,00	
Ledande fältare	1,00	1,00	0,00	
Fältare	3,00	3,00	0,00	
Systemansvarig Abilita socialvård	0,00	0,25	0,25	
Totalt	21,90	22,15	0,25	
<i>Antal personer</i>	<i>22</i>	<i>22</i>	<i>0</i>	

	Budget 2023	Budget 2024	Budget- förändr	
Barnskydd				
Administration				
Områdeschef	1,00	1,00	0,00	
Ledande socialarbetare	1,00	1,00	0,00	
Mottagningsocialarbetare	1,00	1,00	0,00	
Socialarbetare	5,00	5,00	0,00	
Administratör	1,00	1,00	0,00	
Systemansvarig Abilita socialvård	0,00	0,25	0,25	
Totalt	9,00	9,25	0,25	
Tallbacken				
Föreståndare	1,00	1,00	0,00	
Socialhandledare skyddshem	6,20	6,40	0,20	3 st ombildade fr 100 t 80 %, utökning 20 %
Totalt	7,20	7,40	0,20	
Totalt	16,20	16,65	0,45	
<i>Antal personer</i>	<i>17</i>	<i>18</i>	<i>1</i>	
Vuxensocialarbete				
Administration				
Områdeschef	1,00	1,00	0,00	
Ledande socialarbetare	1,00	1,00	0,00	
Socialarbetare	3,00	3,00	0,00	
Socialhandledare	2,00	3,00	1,00	Ordinarie utökning (social rehabilitering)
Förmånshandläggare	1,00	1,00	0,00	
Administratör	0,50	0,50	0,00	
Systemansvarig Abilita socialvård	0,00	0,25	0,25	
Totalt	8,50	9,75	1,25	
Social rehabilitering, dagverksamhet				
Socialhandledare, förman	0,00	1,00	1,00	Ordinarie utökning
Socialhandledare	0,00	1,00	1,00	Ordinarie utökning
Totalt	0,00	2,00	2,00	
Beroendemottagningen				
Verksamhetsledare	1,00	1,00	0,00	
Behandlare	3,00	3,00	0,00	
Totalt	4,00	4,00	0,00	
Totalt	12,50	15,75	3,25	
<i>Antal personer</i>	<i>13</i>	<i>16</i>	<i>3</i>	

	Budget 2023	Budget 2024	Budget- förändr	
Funktionservice och sysselsättning				
Administration				
Områdeschef	1,00	1,00	0,00	
Ledande socialarbetare	1,00	1,00	0,00	
Socialarbetare	6,00	6,00	0,00	1 tillfällig 2023, ordinarie 2024
Socialhandledare	3,00	3,00	0,00	1 tillfällig 2023, ordinarie 2024, 1 utökning, 1 flyttad
Methodhandledare	2,00	4,00	2,00	Ordinarie utökning
Boendekoordinator	1,00	1,00	0,00	
Sysselsättningskoordinator	1,00	1,00	0,00	
Administratör	2,00	1,00	-1,00	Ombildning till ledande administratör
Ledande administratör	0,00	1,00	1,00	Ombildad
Systemansvarig Abilita socialvård	0,00	0,25	0,25	
Totalt	17,00	19,25	2,25	
<i>Antal personer</i>	<i>17</i>	<i>19</i>	<i>2</i>	
Personlig assistans				
Assistenter	16,95	19,00	2,05	Uppskattad total resurs
Assistentkoordinator	0,00	1,00	1,00	Flyttad från funktionservice administration
Totalt	16,95	20,00	3,05	
<i>Antal personer</i>	<i>24</i>	<i>28</i>	<i>4</i>	Uppskattat antal utifrån total resurs
Boendeservice				
Blåbärsstigen				
Föreståndare	1,00	1,00	0,00	
Vårdare	13,75	13,75	0,00	
Totalt	14,75	14,75	0,00	
<i>Antal personer</i>	<i>16</i>	<i>16</i>	<i>0</i>	
Havsgatan				
Föreståndare	0,50	0,50	0,00	
Handledare	0,50	0,50	0,00	
Vårdare	6,00	6,00	0,00	
Totalt	7,00	7,00	0,00	
<i>Antal personer</i>	<i>9</i>	<i>9</i>	<i>0</i>	
Köpmansgatan				
Föreståndare	0,50	0,50	0,00	
Handledare	0,50	0,50	0,00	
Vårdare	7,00	7,00	0,00	
Totalt	8,00	8,00	0,00	
<i>Antal personer</i>	<i>9</i>	<i>9</i>	<i>0</i>	

	Budget 2023	Budget 2024	Budget- förändr
Lotsgatan			
Föreståndare	1,00	1,00	0,00
Vårdare	7,50	7,50	0,00
Totalt	8,50	8,50	0,00
<i>Antal personer</i>	<i>10</i>	<i>10</i>	<i>0</i>
Maskrosvägen			
Föreståndare	1,00	1,00	0,00
Handledare	0,00	0,00	0,00
Vårdare	12,50	12,50	0,00
Totalt	13,50	13,50	0,00
<i>Antal personer</i>	<i>16</i>	<i>16</i>	<i>0</i>
Svedgränd			
Föreståndare	0,00	0,75	0,75
Vårdare	0,00	7,00	7,00
Totalt	0,00	7,75	7,75
<i>Antal personer</i>	<i>0</i>	<i>9</i>	<i>9</i>
Tistelgränd			
Föreståndare	0,50	0,50	0,00
Vårdare	5,75	5,75	0,00
Totalt	6,25	6,25	0,00
<i>Antal personer</i>	<i>8</i>	<i>8</i>	<i>0</i>
Södragatan			
Föreståndare	1,00	1,00	0,00
Vårdare	13,00	13,00	0,00
Totalt	14,00	14,00	0,00
<i>Antal personer</i>	<i>15</i>	<i>15</i>	<i>0</i>
Åkersvängen			
Föreståndare	1,00	1,00	0,00
Sysselsättningsledare	0,78	0,78	0,00
Handledare	1,00	1,00	0,00
Vårdare	13,50	13,50	0,00
Kock	1,00	1,00	0,00
Totalt	17,28	17,28	0,00
<i>Antal personer</i>	<i>19</i>	<i>19</i>	<i>0</i>
Mariegatan (nytt boende)			
Föreståndare	1,00	1,00	0,00
Vårdare	11,50	11,50	0,00
Totalt	12,50	12,50	0,00
<i>Antal personer</i>	<i>14</i>	<i>14</i>	<i>0</i>

All personal flyttad till Mariegatan budget 2023

All personal flyttad till Mariegatan budget 2023

	Budget 2023	Budget 2024	Budget- förändr	
Solkulla, korttidsboende				
Föreståndare	0,50	0,50	0,00	
Handledare	0,50	0,50	0,00	
Vårdare	3,75	4,50	0,75	Utökning/korrigerig grundbemanning
Totalt	4,75	5,50	0,75	
<i>Antal personer</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>1</i>	
Boendestöd				
Föreståndare	1,00	1,00	0,00	
Socialhandledare boendestöd	1,00	1,00	0,00	
Vårdare	4,70	4,70	0,00	
Totalt	6,70	6,70	0,00	
<i>Antal personer</i>	<i>7</i>	<i>7</i>	<i>0</i>	
KST ESB Lagunen				
Föreståndare	1,00	1,00	0,00	
Vårdare	6,50	9,10	2,60	Ordinarie utökning p.g.a. utökning av två platser
Totalt	7,50	10,10	2,60	
<i>Antal personer</i>	<i>8</i>	<i>11</i>	<i>3</i>	
Boendeservice totalt	120,73	131,83	11,10	
<i>Antal personer</i>	<i>137</i>	<i>150</i>	<i>13</i>	

	Budget 2023	Budget 2024	Budget- förändr	
Dagverksamhet				
Askuddsvägen				
Föreståndare	1,00	0,00	-1,00	Verksamheten stängd under 2023
Handledare	3,00	0,00	-3,00	Verksamheten stängd under 2023
Vårdare	3,00	0,00	-3,00	Verksamheten stängd under 2023
Totalt	7,00	0,00	-7,00	
<i>Antal personer</i>	<i>7</i>	<i>0</i>	<i>-7</i>	
Navigationsskolegränd				
Föreståndare	0,33	0,33	0,00	
Vårdare	5,00	5,00	0,00	
Totalt	5,33	5,33	0,00	
<i>Antal personer</i>	<i>6</i>	<i>6</i>	<i>0</i>	
Servicegatan				
Föreståndare	0,33	0,33	0,00	
Handledare	1,00	0,00	-1,00	Flyttad till Strandgatan
Vårdare	3,00	5,00	2,00	Personal flyttad från stängd verksamhet
Totalt	4,33	5,33	1,00	
<i>Antal personer</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>1</i>	
Hamngatan				
Föreståndare	0,33	0,00	-0,33	Verksamheten stängd under 2023
Handledare	2,00	0,00	-2,00	Verksamheten stängd under 2023
Vårdare	2,00	0,00	-2,00	Verksamheten stängd under 2023
Totalt	4,33	0,00	-4,33	
<i>Antal personer</i>	<i>5</i>	<i>0</i>	<i>-5</i>	
Jomala gård				
Föreståndare	0,50	0,50	0,00	
Handledare	1,50	1,00	-0,50	Flyttad till Strandgatan
Vårdare	6,00	6,00	0,00	
Totalt	8,00	7,50	-0,50	
<i>Antal personer</i>	<i>9</i>	<i>8</i>	<i>-1</i>	
Strandgatan				
Föreståndare	0,00	1,84	1,84	Ny verksamhet, personal flyttad från stängda verksamheter
Handledare	0,00	6,50	6,50	Ny verksamhet, personal flyttad från stängda verksamheter
Vårdare	2,00	9,00	7,00	Ny verksamhet, personal flyttad från stängda verksamheter
Totalt	2,00	17,34	15,34	
<i>Antal personer</i>	<i>2</i>	<i>19</i>	<i>17</i>	
Kyrkvägen				
Föreståndare	0,50	0,00	-0,50	Verksamheten stängd under 2023
Vårdare	3,00	0,00	-3,00	Verksamheten stängd under 2023
Totalt	3,50	0,00	-3,50	
<i>Antal personer</i>	<i>4</i>	<i>0</i>	<i>-4</i>	

	Budget 2023	Budget 2024	Budget- förändr	
Sysselsättning (Fixtjänst)				
Föreståndare	1,00	1,00	0,00	
Arbetshandledare	2,30	2,30	0,00	
Jobbcoach	0,80	1,00	0,20	Ordinarie utökning
Städare	0,40	0,42	0,02	
Totalt	4,50	4,72	0,22	
<i>Antal personer</i>	<i>6</i>	<i>6</i>	<i>0</i>	
Övrigt, dagverksamhet				
Arbetskonsulent	1,00	1,00	0,00	
Chaufför	1,00	1,00	0,00	
Totalt	2,00	2,00	0,00	
<i>Antal personer</i>	<i>4</i>	<i>4</i>	<i>0</i>	
Dagverksamhet totalt	40,99	42,22	1,23	
<i>Antal personer</i>	<i>48</i>	<i>49</i>	<i>1</i>	
Totalt	195,67	213,30	17,63	
<i>Antal personer</i>	<i>226</i>	<i>246</i>	<i>20</i>	
KST Totalt	260,12	282,70	22,58	
<i>Antal personer</i>	<i>292</i>	<i>317</i>	<i>25</i>	

Vissa personer inom boendeservice och dagverksamhet är föreståndare för flera enheter och har därmed räknats som en person på vardera enheten. Därav är det faktiska totala antalet personer lägre än det som framräknats ovan.

2.6 Planåren 2025–2026

2.6.1 Resultaträkning

Budget 2024 och planår 2025-2026	Budget			Plan			Plan
	2024	3 %	övr.ökn.	2025	3 %	övr.ökn.	2026
Belopp i 1 000 euro							
Ersättningar från kommuner	30 596	901	373	31 870	938	861	33 670
Verksamhetsintäkter exkl ersättningar från kommuner	1 957	59	0	2 015	60	43	2 119
Verksamhetskostnader totalt	-36 268	-1 088	-342	-37 698	-1 131	-618	-39 447
Landskapsandelar	4 280	128	0	4 409	132	0	4 541
Finansiella intäkter och kostnader	-84	0	-82	-167	0	-187	-354
Avskrivningar enligt plan	-491	0	52	-439	0	-100	-539
Förändring i avskrivningsdifferens	10	0	0	10	0	0	10
Räkenskapsperiodens över-/underskott	0	0	0	0	0	0	0
Ökningar utöver 3 % årligen							
Socialarbetare barnskydd			-66			0	
Förmånshandläggare vuxensocialarbete			-52			0	
Handledare daglig verksamhet			-46			0	
Vårdare			-60			-60	
Sysselsättning demens			-30			0	
Avlösarservice			-50			-50	
Personlig assistans			-18			-18	
AI			-20			0	
Finansiella intäkter och kostnader			-82			-187	
Avskrivningar enligt plan			52			-100	
Nytt kontor			0			-138	
Nytt Tallbacken + lokaler övervakade umgängen			0			-50	
Blåbärsstigen utbyggnad drift, intäkter			0			43	
Blåbärsstigen utbyggnad drift, kostnader			0			-302	
Totalt			-373			-861	

Ovanstående resultaträkning för planåren 2025–2026 utgår ifrån budgeterat resultat för 2024. Verksamhetsintäkter och -kostnader samt landskapsandelar räknas schablonmässigt upp med 3 % per år. Därutöver tillkommer ytterligare ökningar enligt tabellen nedanför resultaträkningen. Dessa siffror utgör en grov uppskattning av de förändringar som planeras.

Finansiella intäkter och kostnader samt avskrivningar för planåren har uppskattats på basen av budgeterade investeringar och upptagande av lån för dessa.

Ovanstående antaganden ger en ökning av verksamhetskostnaderna med 1 430 Teur eller 3,9 % för plan 2025 och 1 748 Teur eller 4,6 % för plan 2026. Ersättningar från kommuner ökar med 1 274 Teur eller 4,2 % för plan 2025 och 1 800 Teur eller 5,6 % för plan 2026.

Förbundet hyr kontorslokaler vid Nyfahlers och Nygatan, där hyresavtalet löper fram till 31.12.2025. Nuvarande utrymmen räcker inte längre till och styrelsen har gett förvaltningen i uppdrag att ta fram en RFI (Request For Information) och ett upphandlingsunderlag. I plan 2026 har ett utökat anslag om 138 000 euro tagits upp för nya kontorslokaler.

Övriga utökningar beskrivs nedan under respektive verksamhetsområde.

2.6.2 Målsättningar 2025–2026

Organisationsstöd

- Fortsätta utvecklingsarbetet med förbundets IT-system:
 - Ta i bruk ett system för servicesedlar.
 - Utveckling av den interna rapporteringen i det uppgraderade ekonomisystemet.
 - Fortsatt vidareutveckling av Abilita Socialvård.
 - Follow me-funktionalitet införs på samtliga skrivarenheter.
 - Möjligheterna för användande av AI i verksamheten utvecklas. Ett anslag om 20 000 euro per år finns upptaget i plan 2025–2026.
- Minska arbetstiden som åtgår till personaladministration för chefer och personal i klientarbete för att frigöra mer tid till värdeskapande uppgifter. Effektivisera och förbättra personaladministration inom organisationen genom att införa systemstöd (HR-system). Under implementeringen av systemet behövs tilläggsresurser i form av en projektanställning.
- Fortsätta arbetet med att förbättra processerna inom organisationen.
- Fortsätta stödja arbetet med att minska problematisk skolfrånvaro.
- Medel för effektivitetsrevision är upptaget med 20 000 euro per år i plan 2025–2026.

Tidigt stöd

- Digitala servicemodeller fortsätter utvecklas.
- En hemsida anpassad för barn och ungdomar med information om KST och vår service för att öka barns delaktighet.
- Referensgruppsverksamhet sker kontinuerligt.
- Satsningar på förebyggande verksamhet.

Barnskydd

- Barnskyddet har barnvänliga lokaler som möjliggör verksamhet för en bredare klientgrupp samt för alla typer av stöd (utredningar, familjerehabilitering, brådskande placeringar, övervakat umgänge etc.). Medel behöver reserveras för en lokal som ersätter Tallbacken. Uppskattad hyresökning 2026 (inklusive lägenhet för övervakat umgänge) 50 000 euro.
- Barnskyddets socialarbetare utökas med en heltid 2025, kostnad ca 66 000 euro per år.
- Programstöd för familjevård, stödperson samt stödfamiljer.

Vuxensocialarbete

- I samarbete med verksamhetsområdet funktionservice och sysselsättning utreds och utvecklas möjligheterna till ett mer intensifierat boendestöd/serviceboende för personer med psykisk sjukdom och/eller beroendeproblematik.
- Inrättande av ordinarie tjänst som förmånshandläggare, kostnad ca 52 000 euro per år.
- Vuxensocialarbetet kan erbjuda gruppverksamhet för verksamhetsområdets olika målgrupper.
- Ändamålsenliga och smidiga lösningar finns tillgängliga för att ordna tillfälligt boende.

Funktionservice och sysselsättning

Funktionservice övergripande

- Arbetet med att uppdatera och ta fram styrdokument, rutiner och arbetssätt inom funktionservice och sysselsättning fortsätter kontinuerligt.
- Fortsätta att bygga upp samarbete enligt framtagna rutiner inom KST, med kommunerna, ÅHS och övriga samarbetspartners för att nå den samverkan som krävs för en sömlös service.

Socialt arbete

- Ta beslut om service på basen av utredning av inkomna ansökningar om service och bedömning av servicebehov samt ge service enligt lag.
- Fortsätta arbetet med att uppdatera klient- och serviceplaner.
- Se över och utvärdera personalresurserna, om klientantalet fortsättningsvis är väldigt högt per socialarbetare och handläggningstiden fortsatt lång, kan ytterligare personalresurser behövas i form av socialhandledare. Situationen behöver utvärderas utefter att verksamheten, rutiner och processer utvecklas. I detta skede är därför ingen utökning upptagen för planåren 2025–2026.

Hemmaboendeservice

- Inleda ibruktagnig av servicesedlar genom ett pilotprojekt. Medel för detta har upptagits i investeringsbudgeten för 2024.
- Utöka avlastningsformerna och avlösarservicen inom närståendevården. Ett anslag om 50 000 euro har tagits upp i plan 2025 och en ökning med ytterligare 50 000 euro har tagits upp i plan 2026.
- Se över möjlighet att utveckla stödtjänster i KST:s regi alternativt upphandla mer.
- Medel för serviceutförare och personliga assistenter uppskattas komma att behövas utökas, beroende på klienters behov. Kostnaderna har ökats med 18 000 euro i plan 2025 och ytterligare 18 000 euro i plan 2026.

Boende och sysselsättning

- Kontinuerligt, på basen av boendeplanen, vidareutveckla boendeservicen eftersom behovet av platser är stort och det finns en kö. Här behöver eventuellt medel för fler servicesamordnare tillsättas i takt med att boende- och sysselsättningsplatserna utökas. I detta skede är ingen ytterligare servicesamordnare budgeterad för planåren 2025–2026, då verkningarna av den pågående organisationsförändringen inom verksamhetsområdet först behöver utvärderas.
- Boendeplatser och andra former av boendeservice med inriktning psykisk ohälsa erbjuds i KST:s egen regi. Medel för boendeplatserna omdisponeras från budgeterade köptjänster. Utvecklandet av övriga former av boendeservice som exempelvis tränings- och stödlägenheter utreds under planperioden.
- Blåbärsstigen är renoverad och utbyggd i enlighet med boendeplan. Driftskostnader om 302 000 euro och intäkter om 43 000 euro för ett utbyggt Blåbärsstigen har tagits upp i plan 2026.

- Arbeta vidare med planeringen av den nya verksamheten på Svedgränd. Projekteringsanslag och anslag för nybyggnation är upptagna i investeringsbudgeten 2024–2026.
- Klienterna inom boendeservicen blir sämre och behöver mer omvårdnad. Personal behöver successivt utökas. Kostnaderna har ökat med 60 000 euro per planår avseende kostnad för en vårdare.
- Genomföra arbetet med att utveckla föreståndarnas uppgiftsbeskrivningar med målet att effektivisera administrationen och utveckla det pedagogiska handledarskapet.
- Större andel individer inom hela sysselsättningen har utlokaliserade arbets- eller praktikplatser utanför KST:s verksamheter. Samarbetet med kommunerna utökas.
- Utveckla sysselsättning enligt handikappservicelag, för personer med minnessjukdomar (under 65 år). Viss service erbjuder KST redan genom köptjänst, men tredje sektorn har framfört att det finns ett stort behov och service för denna klientgrupp är ett utvecklingsområde. Ett anslag om 30 000 euro per år har tagits upp i plan 2025–2026.
- Daglig verksamhet inom specialomsorgen har 2023 i skrivande stund ökat med 8 individer efter en ökning av 6 individer 2022. Prognosen för 2024 påvisar en ytterligare ökning om 3–5 individer. Två nya handledare anställdes september 2023, men trots omstrukturering och nyanställning förväntas behov av ytterligare en handledare 2025 så tillvida det inte sker en naturlig minskning av individer i behov av daglig verksamhet. Kostnad ca 46 000 euro per år.

3. INVESTERINGS- OCH FINANSIERINGSDEL

3.1. Investeringar

Investeringar	Budget	Plan	Plan
Belopp i euro	2024	2025	2026
Immateriella tillgångar			
Ärendehanteringssystem	20 000		
Löne- och personalsystem	45 000	*	
Vidareutveckling av Abilita Socialvård	30 000		
Servicedlar	40 000	*	
Administrationssystem familjehem och stödpersoner		15 000	
Maskiner och inventarier			
IT-utrustning	50 000	50 000	50 000
Fordon	85 000		
Reservkraft	98 000		
Övriga maskiner och inventarier	90 000	60 000	60 000
Byggnader			
Svedgränd			
Projektering och byggnation**	200 000	50 000	8 000 000
Blåbärsstigen			
Projektering och renovering**	350 000	130 000	
Projektering och utbyggnad**	56 000	932 000	
Maskrosvägen			
Projektering och tillbyggnad**	30 000	100 000	
Målning av fasader			50 000
Åkersvängen			
Förnyande av belysning	15 000		
Takbyte lilla sidan	70 000		
Invändig renovering	60 000		
Målning av fasad		40 000	
Renovering av våtrum		150 000	
Gårdsarbeten			40 000
Nya fönster			20 000
Projektering och renovering av kök**		30 000	200 000

Investeringar	Budget	Plan	Plan
Belopp i euro	2024	2025	2026
Tistelgränd			
Badrumsrenovering	90 000		
Installation FTX			100 000
Smedjegränd (Solkulla)			
Renovering av våtrum			110 000
Installation FTX			100 000
Navigationsskolegränd (Hildas hus)			
Renovering av ytor och våtrum			65 000
Fabriksgatan (Fixtjänst)			
Renovering av våtrum		30 000	
Totalt	1 329 000	1 587 000	8 795 000

* Belopp uppskattas efter förstudie/projektering

** Beloppet kalkyleras mer exakt under projekteringen

3.1.1. Investeringar 2024

Immateriella tillgångar

Ärendehanteringssystem (20 000 euro)

Ett ärendehanteringssystem för att effektivisera och automatisera de administrativa processerna för till exempel diarieföring och avtalshantering och på sikt även den elektroniska arkiveringen. KST kommer att ansöka om samarbetsstöd för projektet. Anslaget är uppskattat som ett netto inkluderande stödet.

Lönesystem (45 000 euro)

Systemleverantören för det befintliga lönesystemet tillhandahåller inte längre utveckling av systemet och planerar även att sluta ge support. Därför är ett byte av lönesystem nödvändigt. Byte och implementering av lönesystem är ett omfattande arbete som inte enbart kan genomföras inom befintliga resurser. Anslaget avser inköp, konsultarvoden samt en projektanställning för implementeringen av systemet.

Vidareutveckling av Abilita Socialvård (30 000 euro)

Projektet avser vidareutveckling och förbättring av funktionalitet samt implementering av gränssnitt i Abilita Socialvård i syfte att förbättra systemstödet och därmed effektivisera de administrativa processerna. KST har beviljats samarbetsstöd för projektet. Anslaget är uppskattat som ett netto inkluderande stödet.

Servicesedlar (40 000 euro)

Gällande lagstiftning ger möjlighet att ordna de uppgifter som hör till socialvården genom att en serviceanvändare ges en servicesedel, där förbundet förbinder sig att upp till ett visst värde betala de tjänster som serviceanvändaren köper av en privat serviceproducent som förbundet godkännt. Detta förfarande syftar till att öka klienternas valmöjligheter, förbättra tillgången på tjänster, göra serviceproduktionen mångsidigare och skapa förutsättningar för ett framtida samarbete mellan den kommunala socialvården och privata serviceproducenter. KST har beviljats samarbetsstöd för en förstudie av projektet, vilket planeras genomföras under 2023. 2024 års anslag avser implementation och ibruktagande av systemet.

Maskiner och inventarier

IT-utrustning (50 000 euro)

Årligt anslag för inköp av IT-utrustning till hela organisationen.

Fordon (85 000 euro)

Ny handikappanpassad bil till dagverksamheten inom specialomsorgen.

Reservkraft (83 000 euro)

Installation av automatisk reservkraft vid Åkersvängens (30 kVA), Maskrosens (30 kVA) och Tistelgränds (20 kVA) boende. I kostnaden ingår fundament och enkelt väderskydd för maskinen. Aggregatet är dimensionerat för att hålla igång de flesta grundläggande funktioner i byggnaden såsom värme, nödbelysning osv. Energikrävande utrustning såsom t.ex. stekbord, ugnar osv går ej att nyttja.

Övriga maskiner och inventarier (90 000 euro)

Årligt anslag för inköp av övriga maskiner och inventarier till hela organisation, såsom kontorsmöbler till administrationen, hushållsmaskiner och möbler till förbundets egna verksamheter. Årets anslag har ökats för att inrymma köp av inventarier till de nya verksamheterna inom social rehabilitering samt hyreslokaler för administrationen.

Svedgränd

Byggnadsår 1984, totalrenoverades 2001

Förprojektering och projektering av nybyggnation (200 000 euro)

Förprojektering för en nybyggnation med ett utökat antal boendeplatser. En projektledare arbetar tillsammans med representanter från KST och utvalda konsulter fram en grov plan för den nya byggnaden. Även politiskt utsedda representanter deltar i projekteringskedet. Grova kalkyler tas fram då behovet är fastställt. Ansökan för eventuella detaljplaneändringar utförs.

Upphandling av konsulter för detaljprojektering av byggnaden. Erforderliga konsulter är projektledare, arkitekt, konstruktör, VVS-planerare, elplanerare och brandkonsult. Även andra konsulter kan vara aktuella såsom till exempel akustikkonsult, inredningsarkitekt, storkökskonsult m.m.

Blåbärsstigen

Byggnadsår 1992

Projektering och start av invändig renovering (350 000 euro)

- Golvkonstruktionen i byggnaden är betongplatta på mark med uppreglad träkonstruktion och ovanliggande isolering, vilket är en erkänd riskkonstruktion med en teknisk medellivslängd om ca 40 år.
- Mikroskador har konstaterats i golvkonstruktionen. Konstruktionen är ej fukttekniskt fungerande.
- Rekommenderade åtgärder enligt utförd konditionsundersökning: hela golvkonstruktionen saneras (rivs ut och återställs enligt av projektering fastställd plan).
- Ytterväggarna har så kallad blindsockel, vilket är en erkänd riskkonstruktion där ytterväggarnas nedre del kan drabbas av fuktskador. Avvikande höga fuktvärden har uppmätts i syllen. I samband med ombyggnation av golvkonstruktionen bör även riskkonstruktionen i form av den så kallade blindsockeln byggas bort.
- Åtgärderna är omfattande och innebär att hela byggnaden måste tömmas på folk och inventarier. Eftersom det är aktuellt att renovera våtrummen på nedre plan och byggnadens insida generellt har renoveringsbehov föreslås samtliga dessa åtgärder utföras samtidigt.
- Projektledare och projekteringskonsulter tillsätts. Projektledaren arbetar tillsammans med KST:s representanter och upphandlade konsulter fram en plan och färdiga anbudshandlingar för renoveringen.
- Renovering upphandlas och utförs enligt projektering. Projektet behöver sannolikt fortgå under 2025, varvid anslag kan krävas även för detta år.
- Investeringsbeloppet kalkyleras mer exakt under projekteringen
- Arbetet påbörjas inte förrän boendepänen har fastställts.

Projektering av utbyggnad (56 000 euro)

- Möjligheten till utökad byggrätt på fastigheten utnyttjas för att utöka antalet avlastnings-/boendeplatser i enlighet med boendepänen som behandlas av styrelsen under hösten 2023.
- Kräver detaljplaneändring, vilket uppskattas ta 6 månader och under tiden kan projekteringen ske.

Maskrosvägen

Byggnadsår 2016

Projektering av tillbyggnad (30 000 euro)

Maskrosens boende saknar ändamålsenliga gemensamhetsutrymmen. Anslaget utgör medel för framtagande av anbudshandlingar för en tillbyggnad. Byggnadens användningsändamål innebär att det utöver de sedvanliga konsulterna arkitekt, konstruktör, el- och VVS-planerare även krävs brand- och sprinklerkonsult. Arbetet påbörjas inte förrän boendeplanen har fastställts.

Åkersvängen

Byggnadsår 2003 (lilla sidan), 2011 (stora sidan)

Förnyande av belysning (30 000 euro)

Belysningen i byggnaden är bristfällig och har armaturer som saknar reservdelar. Planering av ny belysning utfördes 2023. Posten utgör förnyande av belysning enligt planering.

Takbyte lilla sidan (70 000 euro)

Vid reparation av plötsliga takläckage 2022 uppdagades att taket varit dåligt byggt från början samt att läckagen orsakat skador som minskat takets totala livslängd. Den nyare delen av byggnaden har falsat plåttak. Det har 2023 uppdagats att anslutningen mellan det falsade plåttaket på den nyare delen och panntaket på gamla delen inte varit bra gjort, vilket orsakat läckage. Rekommenderas att även den äldre delen byts till falsat plåttak. Arbetet påbörjas inte förrän boendeplanen har fastställts.

Invändig renovering (60 000 euro)

- Dörrarna till lägenheterna och badrummen i den nya delen av byggnaden är så smala att det är svårt att komma igenom med de hjälpmedel som krävs för verksamheten (tillgänglighetsanpassning).
- Golven i gemensamhetsutrymmena är av typen träparkett, vilka slitits hårt. Aktuell golvtyp är inte anpassad för den typ av verksamhet som bedrivs i lokalen, golven bör bytas till t.ex. plastmatta.
- Övriga invändiga gemensamma ytor kräver målning.
- Arbetet påbörjas inte förrän boendeplanen har fastställts.

Tistelgränd

Byggnadsår 2003

Badrumsrenovering (90 000 euro)

- Enligt underhållsplanen. Våtrummen behöver baserat på ålder och skick renoveras.
- Lösa klinkersplattor förekommer i badrum.
- Konstaterade brister i våtrummen p.g.a. slitage.
- De flesta golvbrunnarna är monterade med förhöjningsring, vilket innebär risk för läckage. Tätskiktet är i slutet av sin tekniska livslängd.
- Arbetet påbörjas inte förrän boendeplanen har fastställts.

3.1.2. Investeringar plan 2025

Immateriella tillgångar

Administrationssystem familjehem och stödpersoner (15 000 euro)

Behov av dokumentation gällande familjehem och stödfamiljer (kan ej göras i klientens journal). Gäller också beslut om utbetalningar, om möjligt kopplas detta mot lönesystemet.

HR-system (30 000)

För en organisation i KST:s storlek är ett HR-system en nödvändighet för att kunna bedriva en effektiv och modern personaladministration. Upphandling och implementering av personalsystem är ett omfattande arbete som bör genomföras i projektform. Anslaget avser resurser för förstudie, projektledning och eventuellt inköp. Uppbyggnad och implementation beräknas ske under 2026.

Maskiner och inventarier

IT-utrustning (50 000 euro)

Årligt anslag för inköp av IT-utrustning till hela organisationen.

Övriga maskiner och inventarier (60 000 euro)

Årligt anslag för inköp av övriga maskiner och inventarier till hela organisation, såsom kontorsmöbler till administrationen, hushållsmaskiner och möbler till förbundets egna verksamheter.

Svedgränd

Byggnadsår 1984, totalrenoverades 2001

Fortsatt projektering och upphandling av nybyggnation (50 000 euro)

Projekteringen som startas upp under 2024 färdigställs och projektet upphandlas. Summan kan behöva justeras baserat på hur lång projekteringen kommer under 2024.

Blåbärsstigen

Byggnadsår 1992

Färdigställande av renovering (130 000 euro)

- Under 2024 upphandlad renovering färdigställs.
- Beloppet kan behöva justeras baserat på hur långt renoveringen fortskridit under 2024.

Utbyggnad (932 000 euro)

- Utbyggnad utförs enligt projektering. Beloppet kalkyleras mer exakt under projekteringen.

Maskrosvägen

Byggnadsår 2016

Tillbyggnad (100 000 euro)

Tillbyggnad utförs enligt projektering. Beloppet kalkyleras mer exakt under projekteringen.

Åkersvängen

Byggnadsår 2003 (lilla sidan), 2011 (stora sidan)

Målning av fasad (40 000 euro)

Rekommenderat målningsintervall för träfasader är cirka 10 år för att undvika mera omfattande åtgärdsbehov. Intervallet är uppnått. Arbetet påbörjas inte förrän boendeplanen har fastställts.

Renovering av våtrum (150 000 euro)

De äldre våtrummen bör renoveras med hänsyn till ålder och skick. Lägenheternas väggar och tak målas. Fönster i gamla delen tätas. Arbetet påbörjas inte förrän boendeplanen har fastställts.

Projektering och renovering av kök (30 000 euro)

Köket är i dåligt skick och bör helrenoveras. En projektledare tillsätts som tillsammans med KST:s representanter fastställer behovet. Projektering utförs utefter fastställt behov. Arbetet påbörjas inte förrän boendeplanen har fastställts.

Innan köket kan projekteras görs en utredning av det framtida behovet av matlagning och -transporter inom hela KST. Inom ramen för utredningen ska alternativen central-, tillrednings- eller mottagningskök och dess geografiska placering utvärderas samt valet mellan egen produktion och upphandling av tjänster.

Fabriksgatan

Byggnadsår 1965, tillbyggd 1980-talet, renovering och byggnation av lägenheter 2010, omfattande renovering 2015

Renovering av våtrum (30 000 euro)

De äldsta våtrummen i byggnaden uppfyller inte kraven på vattentäthet och bör renoveras.

3.1.3. Investeringar plan 2026

Maskiner och inventarier

IT-utrustning (50 000 euro)

Årligt anslag för inköp av IT-utrustning till hela organisationen.

Övriga maskiner och inventarier (60 000 euro)

Årligt anslag för inköp av övriga maskiner och inventarier till hela organisation, såsom kontorsmöbler till administrationen, hushållsmaskiner och möbler till förbundets egna verksamheter.

Svedgränd

Byggnadsår 1984, totalrenoverades 2001

Rivning och nybyggnation (8 000 000 euro)

Projektledare och kontrollanter tillsätts. Byggnation utförs enligt projektering. Projektet behöver sannolikt fortgå under 2027, varvid en del av investeringssumman kan behöva fördelas över till detta år.

Maskrosvägen

Byggnadsår 2016

Målning av fasader (50 000 euro)

Åtgärden är aktuell då målningsintervall för träfasader är ca 10 år. Arbetet påbörjas inte förrän boendeplanen har fastställts.

Åkersvängen

Byggnadsår 2003 (lilla sidan), 2011 (stora sidan)

Renovering av kök (200 000 euro)

Köksrenovering utförs enligt projektering. Beloppet kalkyleras mer exakt under projekteringen.

Gårdsarbeten (40 000 euro)

Plattläggningarna på gården är ojämna, byts till asfalt. Gräsmattor renoveras och pergola byggs. Arbetet påbörjas inte förrän boendeplanen har fastställts.

Nya fönster (20 000 euro)

Verksamheten efterlyser vädringsfönster till nya sidan. Arbetet påbörjas inte förrän boendeplanen har fastställts.

Tistelgränd

Byggnadsår 2003

Installation FTX (100 000 euro)

Byggnadens ventilationssystem är ett så kallat F-system. Tekniken bygger på mekanisk frånluftsventilation med friskluftsventiler i väggarna. Med ett F-system uppstår ofta problem med drag och svårigheter med att hålla jämn och komfortabel temperatur i utrymmena, varför det är vanligt att tilluftsventiler stängs för att undvika dessa problem. Då vissa ventiler stängs eller stryps uppstår obalans i systemet. Obalans kan även uppstå till följd av att ventilfiltren (tilluften) blir smutsiga. Om obalans uppstår kan luft sugas in genom otätheter där man inte kan säkerställa ventilationsluftens kvalitet samtidigt som luftombytet riskerar att bli för dåligt på olika ställen i byggnaden. I byggnaden har det upplevts problem med drag och ojämn temperatur. Investeringen skulle avhjälpa en stor del av detta bekymmer samtidigt som värmeåtervinningen sparar energi. Arbetet påbörjas inte förrän boendeplanen har fastställts.

Smedjegränd (Solkulla)

Byggnadsår 2005

Renovering av våtrum (110 000 euro)

- Enligt underhållsplanen. Våtrummen behöver baserat på ålder och skick renoveras.
- Golvbrunnarna i badrummen saknar klämringar, vilket ökar risken för vattenläckage i våtrummen. Tätskiktet är i slutet av sin tekniska livslängd.
- Arbetet påbörjas inte förrän boendeplanen har fastställts.

Installation FTX (100 000 euro)

Byggnadens ventilationssystem är ett så kallat F-system. Tekniken bygger på mekanisk frånluftsventilation med friskluftsventiler i väggarna. Med ett F-system uppstår ofta problem med drag och svårigheter med att hålla jämn och komfortabel temperatur i utrymmena, varför det är vanligt att tilluftsventiler stängs för att undvika dessa problem. Då vissa ventiler stängs eller stryps uppstår obalans i systemet. Obalans kan även uppstå till följd av att ventilfiltren (tilluften) blir smutsiga. Om obalans uppstår kan luft sugas in genom otätheter där man inte kan säkerställa ventilationsluftens kvalitet samtidigt som luftombytet riskerar att bli för dåligt på olika ställen i byggnaden. I byggnaden har det upplevts problem med drag och ojämn temperatur. Investeringen skulle avhjälpa en stor del av detta bekymmer samtidigt som värmeåtervinningen sparar energi. Arbetet påbörjas inte förrän boendeplanen har fastställts.

Navigationsskolegränd (Hildas hus)

Byggnadsår 2000

Renovering av våtrum (65 000 euro)

Tätskiktet i våtrummen är i slutet av sin tekniska livslängd. Arbetet påbörjas inte förrän boendeplanen har fastställts.

3.2. Finansiering

Finansieringsanalys	Bokslut	Budget	Budget	Plan	Plan
Belopp i 1 000 euro	2022	2023	2024	2025	2026
Verksamhetens kassaflöde					
Årsbidrag	258	369	481	429	529
Korrektivposter till internt tillförda medel	1 119	0	0	0	0
Verksamhetens kassaflöde	1 377	369	481	429	529
Investeringarnas kassaflöde					
Investeringsutgifter	-311	-1 344	-1 329	-1 587	-8 795
Finansieringsandelar för investeringsutgifter	5	0	0	0	0
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	1 072	-975	-848	-1 158	-8 266
Finansieringens kassaflöde					
Ökning av långfristiga lån	0	1 344	1 329	1 587	8 795
Minskning av långfristiga lån	-305	-503	-500	-600	-945
Förändring av kortfristiga lån	-36	134	89	106	586
Förändringar i lånebeståndet	-341	975	918	1 093	8 436
Förändringar i eget kapital	-339	0	0	0	0
Förändring av förvaltade medel och förvaltad kapital	34	0	0	0	0
Förändringar av fordringar	-630	0	0	0	0
Förändring av räntefria skulder	257	0	0	0	0
Övriga förändringar i likviditeten	-339	0	0	0	0
Finansieringens kassaflöde	-1 020	975	918	1 093	8 436
Förändring av likvida medel	52	0	70	-65	171
Likvida medel 31.12	5 098	3 601	4 770	4 705	4 875
Likvida medel 1.1	5 046	3 601	4 700	4 770	4 705

Enligt grundavtalet kan förbundet ordna kapitalfinansiering för en investeringsutgift genom landskapsandelar och/eller genom lån från ett finansiellt institut eller lån från medlemskommuner. Mindre investeringar kan finansieras med eget kapital.